

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
JOZSEF KIRÁLYI HERCEG UCCA 1. SZÁM
A SZERKESZTŐSÉG TELEFONSZÁMA: 7-89

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁR EGY HÓRA. 3.— PENGŐ
EGYES SZÁM ÁRA . . . . . 12 FILLÉR
VASÁRNAPI SZÁM ÁRA . . . . . 20 FILLÉR

Amerika és Csonkamagyarország

A magyar kormány hozzájárult, az Egyesült Államok kormánya által javasolt nemzetközi egyezményhez, az úgynevezett Kellogg-paktumhoz, melyet folyó évi aug. 27-én Párisban ünnepélyesen írtak alá a különböző hatalmak képviselői, Magyarországot minden hátsó gondolat nélkül, minden tettében békés szándékok vezeték. Ezért esatlakozott a Kellogg-paktumhoz, amely az Egyesült Államok nagyvonalúan békés és humanus politikájának egyik legkiválóbb alkotása és legnemesebb intenciójának eredménye. Magyarország őszinte békés szándékainak éppen nemrégiben adta legerősebb bizonyosságát, azáltal, hogy a dunai államok közül az egyedüli Ausztria kivételével, egyedül járult hozzá a hágai állandó döntőbírási alapokmánynak a kötelező döntőbíráskodásról szóló neveztes cikkelyéhez.

Abban a helyzetben, amelyben mi vagyunk, körülvevő olyan államoktól, amelyek Magyarország ezeréves testéből ragadtak magukhoz részeket, és amelyek vonatkozásban a nyilvánvaló s vizálványokat okozó okokat az igazság fóruma elé vinni, sőt a nemzetközi döntőbíráskodás jogos megnevelésénél is szabottálják. Magyarország őszinte békés szándékának és békevívásának, de különösképpen az Egyesült Államok iránt való nagy tisztelőnek is, újabb eklatáns bizonyítékát adja azáltal, hogy a háborút elítélő Kellogg-paktumot, minden hátsó gondolat nélkül elfogadja és aláírja. De éppen a Magyarországot jellemző őszinteségéből fogva kötelessége volt a magyar kormánynak rámutatni a vizálványok egész sorozatának lehetőségére, melyek a fonák és visszafelé politikai, néprajzi és gazdasági helyzet következtében Közép-európnak nagy részét állandóan fenyegetik.

A magyar kormány az egyezményhez való hozzájárulást nem ábrándította pusztán formáságnak tekinteni, hanem éppen az Egyesült Államokkal szemben, amely valóban keresi a béke állandósításának lehetőségét, rá akart mutatni arra, hogy ezt a békeállapotot csak akkor lehet elérni, ha az igazságtalanságok kiküszöbölésének módját is megtalálják.

Magyarország hálával és bizalommal tekint az Egyesült Államok felé, mely nem írta alá a trianoni szerződést és amely erkölcsileg is magasan áll az európai vizálványok fölött. De úgy gondoljuk, hogy a háború kiküszöbölésére irányuló nemes intencióju javaslat csak az első lépés a béke biztosításának utján. Ezt Amerika annyi kiváló államférfia is tudja s mi magyarok a legnagyobb örömmel

A nagykanizsai választás eredménye

Kállay Tibort választották meg képviselőnek

Bethlen miniszterelnök nyilatkozata: annál kevésbé lehet szó arról, hogy a kormány állott Kállayval szemben, mert hiszen hivatalos jelöltet nem is állítottak

Nagykanizsa, okt. 11. A tegnap esti esőzés után reggel gyönyörű napsugaras időre ébredt Nagykanizsa népe. Reggel 6 órakor kezdődött a szavazás. A választók nagy csoportokban vonultak fel a választási körzetekbe. Az egységes párt rendkívül erős lendülettel ment bele a választási döntőküzdelembe. Harmincas, negyvenes csoportokban vonultak fel a tízenegy szavazó-körzetben. — Gyömrő György főispán a beérkezett jelentéseket félóránként telefonon adta le a belügyminiszternek.

Dr. Fábán Zsigmond választási elnök és Kayser Elek választási biztos teljes apparátussal működtek reggel nyolc órától, amikor a szavazás megkezdődött.

Dél előtt 11 óráig a Bazsó-párt 800, — a Kállay-párt 1500 szavazatot kapott.

A városban minden üzlet zárva van. A szombathelyi főkapitányság gyalogos és kerékpáros osztagot küldött a rend fenntartására, a zalaegerszegi csendőrség pedig 26 főnyi legénységgel Kiskanizsán tartja fenn a rendet. A városban járőrök cirkálnak. *Sehol semmi incidens nem fordult elő.*

Fél 12 órakor a szavazatok a következőképpen oszlottak meg:

Kállay Tibor	1922
Bazsó József	880

Két órakor a szavazatok állása a következő:

Kállay Tibor	2504
Bazsó József	1090

Két óra után a helyzet a következő:

Kállay Tibor	2976
Bazsó József	1197

A szavazatok állása délután 3 órakor:

Kállay Tibor	3223
Bazsó József	1476

A VÉGLEGES EREDMÉNY.

Este 6 órakor zárták le a szavazást. — A választás lezárása után

és őszinte meggyőződéssel tesszük meg az első lépést az igazságtalanságok kiküszöbölésére. De ugyanakkor nem mulasztjuk el hangsúlyozni, hogy nem elég a háborút mint intézményt kiküszöbölni, hanem ott, ahol az igazságtalanságokból származó konfliktusok lehetségesek, meg kell keresni a mó-

végleges eredmény a következő:

Kállay Tibor	3177
Bazsó Lajos	1775

így Kállay Tibor lett Nagykanizsa képviselője.

„A KORMÁNYNAK ESZÉBE SEM JUTOTT A KÜZDELEMBE BOCSÁJTOKZNI“.

Budapest, okt. 11. Amikor a ház-

szabályrevíziós bizottság tanácskozását befejezte, — Bethlen István gróf miniszterelnököt körülvették a képviselők, újságírók és a nagykanizsai választás eredményeiről informálták a miniszterelnököt.

— Ez izgatja olyan nagyon az urakat? — mondotta Bethlen István gróf. — Az egész dolgot meglehetősen felfújták. Ugy állítják be ezt a választást, mintha itt a kormány mérné össze erejét Kállay Tiborral, pedig erről szó sincs.

Az egyik képviselő megjegyezte ekkor, hogy egyik képviselő tett volna ilyen kijelentést, — mire a miniszterelnök így válaszolt:

— *A kormánynak eszébe sem jutott küzdelembe bocsátkozni. Annál kevésbé lehetett szó arról, hogy a kormány áll szemben Kállay Tiborral, mert hiszen hivatalos jelöltet nem állítottak.*

Már az Óceán felett repül a „Graf Zeppelin“

Elindult Amerikába az óriási német léghajó

Friedrichshafen, okt. 11. Az óriási repülőgép, a „Graf Zeppelin“ esütörtökön reggel elindult amerikai útjára. Már tegnap megtettek minden előkészületet az elindulásra. A felszerelési tárgyakon kívül behajózták az Amerikának szóló postát is.

Hatvan ezer postai küldeményt visz magával a gyári nevén „L. Z. 127“ nevű óriási léghajó s a tizenöt postaszék súlya 450 kilogram.

Az éjszaka folyamán még meglehetősen kétséges volt, hogy megenged-e az időjárás a startot. Az Atlantik felől érkező jelentések szerint a depresszió fokozódik, de Eekener parancsnok a hajnali órákban úgy döntött, hogy a kedvezőtlen jelek ellenére is, neki-vág az óceánrepülésnek, hogy megbizonyítsa, mennyire nem függ a „Graf Zeppelin“ az időjárás viszonyosságaitól.

A léghajó az eredeti elgondolás szerint rádió útján állandó összeköttetésben fog maradni a szárazföldi meteorológiai állomásokkal. Mint megszabású kísérletet, az „L. Z. 127“ ezen az úton próbálja ki a rádió-képátvitelt is.

Tegnap érkezett meg ide Herrera spanyol ezredes, a spanyol légügyi hivatal vezetője, a „Colon“ repülőársaság képviselője. A léghajó ugyanis Eekener kapitány terve szerint 8–10 napig marad Amerikában, ahonnan egyenesen Friedrichshafenbe tér vissza. Ha úgy az oda-, mint a visszautazás sikerül, akkor a „Colon“ spanyol-argentinai vállalat azonnal megvásárolja a „Graf Zeppelint“ és megrendelést ad egy másik, még nagyobb léghajó építésére. A két léghajóval a spanyol-argentinai társaság rendszeres légiúratokat akar berendezni Sevilla és Buenos Aires között.

Ugyancsak tegnap este érkezett Newyorkból egy kábeltávirat a Zeppelin-művekhez, amely szerint az „L. Z. 127“ indulásának pillanatában startol Amerikából Lewine egyfedelű gépe, a „Miss Columbia“, hogy átrepülje az Atlanti óceánt. Az ellenkező irányba haladó léghajó és repülőgép valószínűleg találkozni fognak a nyílt tenger felett.

Az éjszaka folyamán a Bodenti környékén az időjárás helyzet lényegesen megjavult, úgy hogy a hajnali rákban Eekener kapitány döntött: *a léghajó reggel 8 órakor startol.*

Tökéletes szélesend uralkodott, amikor az egybegyűlt hatalmas tömeg jelenlétében kiyontatták a hanggárból a léghajót.

Hét óra negyvenöt perc. Rövid katonás vezényszavak. Bucsuzó beszédek. Sok ezer szempár aggóva figyel az égboltot. Felhők mozdulatlan szürke tömegei terpeszkednek a tó fölött. A hangár előtti térségen egy pillanat alatt elül minden zaj s a tökéletes csendben felhangzik a vezényszó:

— Los!
A montőrök, katonák elengedik a tartóköteleket. Orrával felfelé száll a magasba a Graf Zeppelin. Ebben a pillanatban óriási, szünni nem akaró üdvrivalgásba törnek ki a nézők. A léghajó kabinsorából kezek, kendők integetnek választ. Egy hatalmas kör és a léghajó Bazel irányában eltűnik a láthatáron. A pontos idő 7 óra 50 perc.

Bazel, okt. 11. A Graf Zeppelin ma délelőtt 9 óra 30 perckor átrepült Bazel felett és Elzász felé vette irányát.

Friedrichshafeni jelentések szerint Eckener dr. azt az utirányt választja, amelyen a „Z. R. III.” repült 1924 október 12-én. Elzász és Középfranciaország átrepülése után a léghajó a Gironde torkolatánál hagyja el a kontinentst s innen az Azori-szigetek felé veszi irányát. — ahonnan északnyugati irányban halad tovább Newyork felé.

Amerikából érkező kábelhírek azokról a nagyszabású előkészületekről jelentenek, amelyekkel Amerika a Graf Zeppelin fogadtatására készül. A lakehursti repülőtéren már minden készen áll, s a parancsnokság újabb tengerészcsapatokat helyez készenlétbe a rend fenntartása céljából. Lakehurstban az összes szálloda zsufolyva van, szobát már napok óta nem lehet kapni, s a hatóságok arra számítanak, hogy az Unió minden részéből legalább százezer ember fog összeseregleni a lakehursti repülőtéren — a német óceánjáró léghajó fogadtatására.

Belfort, okt. 11. A Graf Zeppelin 9 óra 45 perckor elrepült a belforti erőd fölött.

Paris, okt. 11. A lyoni katonai repülőtéren látták a Graf Zeppelin. A léghajó Marsailles felé tart.

Paris, okt. 11. Lyon elhagyása után a Graf Zeppelin eredeti déli irányát, ugylátszik megváltoztatta s jelenleg nyugat felé tart a Garonne vidékén. Ha ezt az irányt meg tudja tartani, ennek feltétele azonban a jó időjárási helyzet, akontinentst már Bordeauxtól délre elhagyta.

Barcelona, okt. 11. A Graf Zeppelin este 6.50 órakor repült el Barcelonától felett.

Ravasz László püspök szombaton érkezik Debrecenbe

Rendkívül nagy az érdeklődés a református vallásos ünnepély iránt

A Protestáns Irodalmi Társaság, — mint az már köztudomású, — a Kistemplomban, szombaton este vallásos estélyt rendez, amelyre Debrecenbe érkezik maga dr. Ravasz László püspök is. Rajta kívül számos kiválóság szerepel az estély műsorában.

Ravasz püspök szombaton este érkezik Debrecenbe. Az állomáson ünnepélyes keretek között fogadják, az I. osztályú váróteremben, ahol a Templom egyesület hölgytagjai is összegyűlnek. Nevükben dr. Salay Lajosné üdvözlö a vendég-püspököt, aki Eklé József presbíter, törvényhatósági bizottsági tag által felajánlott magánfogaton Révész Imre egyházközségi főjegyző lakására hajtat, ahol szálláson is lesz. Itt átöltözik és innen megy a Kistemplomba az estélyre.

A között programmon kívül szerepel még Salmenné, Kring Olga ének-művésznő, akit orgonán Szabó Emil zenetauár kísér.

Raja Mihály a költőpap, gyönyörű alkalmi költeményt írt, amelyet ő maga olvas fel az ünnepélyen.

A rendezőség a legnagyobb körültekintéssel dolgozott az estély sikere érdekében, amely teljesen biztosítottak látszik. Az ülőhelyek biztosítását is kellő időben megkezdték, éppen ezért figyelmeztetik a közönséget, hogy aki biztosítani kívánja a maga ülőhelyét, feltétlenül jelentkezék a Központi Lelkészi Hivatalban, mert a nagy érdeklődés miatt megtörténhetik

hogy az ülőhelyek száma kevésnek fog bizonyulni.

Arra is figyelmezteti a rendezőbizottság a közönséget, hogy az estély pontosan 8 órakor kezdődik.

EGY OLASZ MUNICIÓGYÁR FELROBBANT.

Eddig 6 halott és 4 sebesült van.

Milánóból jelentik: A Treviso mellett levő castagnolei municiógyár felrobbant és teljesen eltűnt a föld színéről. Eddig 6 halottat és 4 súlyosan sebesültet ástak ki a romok alól.

Pálffynál a legfrissebb

Rigi
Stauffer
Romadour
Tell Vilmos
stb. dobozos
és Ementháli
Puszadőri
Trapista
Roquefort
sajtok

KOSSUTH UCCA 7. SZAM. -- Telefon 16-94.

A Debreceni Egységespárt táviratban üdvözölte Bethlen István miniszterelnököt születésnapja alkalmából

A „Debreceni Egységespárt” elnöksége gróf Bethlen István miniszterelnököt, úgyszint Debrecen város országgyűlési képviselőjét születésnapja alkalmából a következő meleghangú távirattal üdvözölte:

Nagyméltóságú Bethlen István miniszterelnök úrnak, Debrecen város orsz. képviselőjének. Budapest.

Születésnapja alkalmából a Debreceni Egységespárt szervezetei és minden egyes tagja nevében fogadja Nagyméltóságod legőszintebb szerenese kívánatainkat. Választókerületének egységespárti

hívei ez alkalommal nemcsak mint szeretett képviselőnket, de mint nemzetünk leghivatottabb vezérét is mély tisztelettel köszöntik, biztosítván Nagyméltóságodat tántoríthatatlan hűségű ragaszkodásukról. Adjon erőt a Mindenható Nagyméltóságodnak a további nehézségek és megpróbáltatások leküzdésére, hogy böles vezetése mellett a Nagyméltóságod által kijelölt úton nemzetünk a boldogulás révét elérhesse.

Szentpéteri Kun Béla,
Ruffi Varga Kálmán
pártelnökök.

A francia külügyminiszter lapja helyesli Magyarország békés szándékát a revízióra

Páris, október 11. A „Le Temps” vezércikkben foglalkozik a Kellogg-féle szerződéssel s ezeket írja:

Mindenki tudja, hogy Magyarország sohasem mulasztja el, hogy sürgesse a trianoni béke revíziót a maga javára. Amikor ezt teszi, éppen olyan természetes dolgot cselekszik, mint ahogy természetes a kisántánt államainak magatartása, amikor elleneznek minden ilyen irá-

nyú törekvést. Lényegében a magyar kormány nem tett egyebet, minthogy egy reményének adott kifejezést. Itten a tény a fontos, az hogy a magyar kormány a szerződés aláírásával ünnepélyesen lemond arról, hogy háborúhoz folyamodjék és ilyen módon próbálja magát kiszabadítani a trianoni szerződés láncából.

Oxigént és élelmiszert bocsájtottak le az eltemetett munkásoknak

Eddig 35 halottja van a prágai házösszeomlásnak

Prága, okt. 11. Az éjszaka folyamán a Jaques-áruház romhalmazából további négy holttestet ástak ki, úgyhogy a kiásott holttestek száma ma reggel kilenc óráig harmincegy volt. Ehhez jön még négy halálos áldozat, akik a kórházakban haltak bele sérüléseikbe. A kórházakban ápolt sebesültek közül kettőnek az állapota a délelőtti folyamán válságosra fordult és minden percben várják halálukat. Az a terv, hogy a szomszédos ház pincéjéből ásott tárnák

segítségével jussanak el a beomlott áruház betonpincéjébe, rem sikerült és reggel a tárnák ásását be kellett szüntetni, minthogy a szomszédos ház is beomlásra fenyeget.

A tüzoltók és a kivezényelt katonaság ugyszólván állandó életveszedelemmel dolgozik.

A Bohemia jelenti: A tegnapi délutáni katasztrófa színhelyén egész éjjel és egész nap folytatták az eltakarítási és mentési munkát. Ez néhány napon belül nem is fejezhetik be.

A halottak száma éjjelig huszonötre emelkedett. A sebesültek száma pedig harmincnolc.

Azonkívül délután kihuztak egy élő munkást is az omladék alól. A késő esti órákban a betemetett munkások egy része kopogással adott életjelet.

A mentési munkát meggyorsították, hogy még idejében hozzáférhessenek az élve eltemetett emberekhez. Remélik, hogy a még hiányzó husz ember nagy részét életheben találják. A betemetettek egy részéhez oxigént és élelmiszert bocsájtottak le.

A mentők munkájára nagy veszedelem jelent, hogy a szomszéd épület beomlással fenyeget.

Böde Gyula

üzleteiben, Kossuth-utca 57. és Csapo-utca 10.

Pénteken háziisan készített friss hurka kapható. Naponta saját készítésű vörstli, Lacipecsenye

Kiváló finom hentesáruk, paprikás szalonna, kolbász, I. rendű hus, zsír, hár, szalonna. —

Amikor a halott jelentkezik

Bosszúból jelentették fel a nyirlugosi traktor-soffórt. Az alap-talauul meggyanusítottakat tegnap szabadlábra helyezték
Eljárás indul hatóság előtti rágalmazás miatt

Tovább folyik a vizsgálat a nyirlugosi rejtély ügyében

Nagy szenzációt keltett a „Debrecen” ma reggeli tudósítása, amelyben beszámolt arról, hogy a nyirlugosi csendőrség letartóztatta Berek László nyirlugosi földbirtokos Losonczy Gyula nevű traktor-soffórt, akit azzal vádoltak, hogy

vetélytársát ölmosbottal agyonütötte és amikor meggyőződött arról, hogy a legény meghalt, a hulláját a szántóföldben elásta, majd megindította a traktort és a szántófölddel együtt felszántotta Nagy János hulláját.

A csendőrség a felmerült gyanúk alapján Losonczyt kívül őrizetbe vette. Kubicza József parádkocsist és Kubicza István igazkocsist, kik mindketten Berek László gazdaságában voltak alkalmazásban, valamint Flóhra András gazdálkodót.

Napokon keresztül folyt a vizsgálat és vallatták a gyanúsítottakat, ők azonban

álhatatosan tagadtak és állandóan azt hangoztatták, hogy fogalmuk sincsen arról, hova tűnt el Gál Erzsébet szerencsés udvarlója és válegénye, Nagy János kondás.

A Debrecen munkatársa tegnap délelőtt telefonon felszólította a nyirlugosi csendőrséget, ahol Szabó Pál törzsröster jelentkezett a telefonnál. Szabó Pál, aki az egész vizsgálatot vezette, munkatársunknak telefonon a következő nyilatkozatot tette:

— Való tény az, hogy súlyos gyanúk alapján a csendőrség őrizetbe vette Losonczy Gyula traktor soffórt, ki azzal volt vádolva, hogy vetélytársát megölte és hulláját elásta és azután traktorrallyal felszántotta. Ugyanekkor őrizetbe vették Kubicza József és Kubicza István urasági kocsisokat és Flóhra András gazdálkodót is. A gyanúsítottak tagadásával szemben a nyomozás bizonyítékokat nem volt képs produkálni és a vád napokon keresztül csak feltevéseken alapult

— Tegnap a bűnügy váratlan fordulóponthoz jutott. Jelentkezett a csendőrségen Vértel Maxim nyirlugosi gazdálkodó és elmondta, hogy Debrecenben találkozott Nagy Jánossal, aki nek halála hírére keltették a faluban.

Éves-bajos dolgainak elintézése céljából ment be Debrecenbe Vértel s az utcán véletlenül összetalálkozott Nagy Jánossal. A csodálkozástól alig tudott magához térni, amikor a halottnak hitt emberrel összekerült az utcán. Elmondotta neki, hogy milyen hír járja a faluban, mire

Nagy János azt válaszolta, hogy már néhány nap óta Deb-

recenben tartózkodik, ahol egy gazdaembertől mint cseléd talált alkalmazást.

— A gazdálkodó vallomása alapján természetesen a nyomozásban is fordulat állott be és a gyanúsítottakat, kiknek ártatlansága kiderült, azonnal szabadlábra helyezték. Egyidejűleg pedig megkeresést küldöttünk a debreceni rendőrséghez, melyben kértük, hogy jelenlegi tartózkodási helyét Nagy Jánosnak állapítsák meg.

Egyidejűleg telefonon érdeklődött munkatársunk Nyirlugoson is, ahonnan azt a felvilágosítást kaptuk, hogy

a gyilkossággal gyanusított Losonczy és társai szabadlábra helyezésétük után már meg is érkeztek falujukba.

A falu különben napokon keresztül valóságos lázban volt és szél-tében hosszában a szenzációs bűnügy részleteit tárgyalták és valósággal izgalomba hozta a község apraját-nagyját.

Miután a nyomozás új fordulatot nyert, a faluban azt beszéltek, hogy az egész bosszu műve volt és így akartak Losonczyt ki-lemellenkedni.

A terhelő bizonyítékokat a traktor soffór ellenségei produkálták és azok csempésztek huseafatokat a szántóföldre, hogy ezáltal a hihetetlenül hangzó vádat valószínűvé tegyék.

Értesülésünk szerint

Losonczy Gyula már meg is tette a lépéseket, hogy elégtelt kapjon súlyos meghurcoltatásért. Az alapítalmul gyilkossággal vádolt ember hatóság előtti rágalmazás miatt bűnvádi feljelentést tesz az ő ellen, akik ezt a vádat ellene követelték.

Nagy János eltűnése és szenzációs felbukkanása ismét élénken foglalkoztatja az egész környék közvéleményét és kíváncsian várják az ügy további fejleményeit.

A „Debrecen” ma reggeli tudósítása alapján az állítólagos meggyilkolt is jelentkezett Debrecenben. Megjelent a rendőrségen Nagy János debreceni gazdálkodó, aki Maróthy György uca 38. sz. alatt lakik és egy esodálatos véletlen folytán ugyanazt a nevet viseli, mint a Nyirlugosról kondás és elmondta, hogy Nagy János, akinek falujában halálhírére keltették, nála van mint cseléd alkalmazásban.

— Ma reggel a „Debrecen”-ben nagy meglepetéssel olvastuk — mondtotta a debreceni gazdálkodó — hogy cselédem, aki én egészségnek örvend, gyilkosság áldozata lett.

Elmondotta a gazdálkodó, hogy a nyirlugosi kondáslegény szomba-

ton lépett be hozzá alkalmazásba és a sürgős őszi munkálatoknál mint napszámot fogadta fel. A fiatal legény elmesélte új gazdájának élettörténetét és részletesen

beszámolt szerelméről is. Arra a kérdésre, hogy miért jött el Nyirlugosról, azt a választ adta, hogy állandóan üldözték és félelmében határozta el, hogy otthagyja faluját és Debrecenbe jön.

A debreceni rendőrség azonnal érintkezést keresett a nyirlugosi csendőrséggel. A további vizsgálat lesz azután hivatalos megállapítást az, hogy hogyan keletkezett Losonczy ellen a bestiális gyilkosság vádja és miért távozott el hazulról olyan titokban és csendben Nagy János és miért nem adott el távozása óta életjelt magáról?

Ha olcsón és elegánsan

akar öltözködni, úgy vegyen egy

kötött kosztümöt.

Ara 25 és 30 Pengő.

Benyáts Emil

harisnyagyára, főtéri üzlete
DEBRECEN.

A legsürgősebben felépítik az egyetemi tanári lakásokat

Még az ősszel kiírják az építkezésekre a pályázatot
A jövő ősszel átadják az új villa-lakásokat
Felszabadulnak az internátusok - 700 ezer pengőt bocsátott rendelkezésre a kultuszminiszter

Györgyi Dénes műépítész bemutatta a városi tanácsnak a terveket

A debreceni Tisza István tudományegyetemen ezideig még nem volt megoldva a tanári lakások kérdése. Az eredeti tervek szerint a tanárok részére villalakásokat kell építeni, de ez a terv az anyagi nehézségek miatt mindaddig később és a tanári lakások céljaira az ifjúság számára épített internátus épületét vették igénybe, aminek viszont az ifjúság látta kárát, mert internátus hiányában drága hónapos lakásokban kellett elhelyezkedniük.

Ez a visszás helyzet azonban most végre megszűnik, mert nemcsak az egyetem tanári kara fog végre méltó lakáshoz kerülni, de az ifjúság lakásügye is kedvező megoldást nyer, mert vissza fogják kapni a lakások céljára igénybe vett internátusi épületet.

A helyzetnek erről az örömdetes alakulásáról Györgyi Dénes műépítész tett ma délelőtt jelentést, aki megjelent a városi tanács ülésén és egyéb referálásai alkalmával részletesen beszámolt a tanári lakások kérdésének megoldásáról.

A „Debrecen” munkatársának alkalma volt beszélgetni a kitűnő műépítésszel, aki elmondotta, hogy a tanári lakások terveit bemutatta gróf Klebelsberg Kunó kul-

tuszminiszternek, akinek anynyira megtetszettek a tervek, hogy haladéktalanul intézkedett a tanári lakások felépítése iránt. A kultuszminiszter erre a célra 700.000 P-t vett fel a kultusztervezési költségvetésébe és ez az összeg elegendő arra, hogy abból 16-18 tanári lakást felépítsenek.

A gyönyörű tervek szerint

a tanári lakások ötszobásak lesznek, természetesen minden szükséges komforttal ellátva.

Györgyi Dénes műépítész 18-féle típus tervét készítette el és azokat bemutatta a miniszternek. A típusok között van szabadon álló földszintes épület, van továbbá részben emeletes épület, ahol azonban a hálószoba az emeleten van, van továbbá emeletes épület, ahol úgy az emeleten, mint a földszinten egy-egy komplett lakás nyer elhelyezést. Van még ikerépület, ahol két egyforma típus kerül egymás mellé.

A tanári lakásokat úgy fogják elhelyezni, hogy

az orvostanári lakásai a klinikai telepre kerüljenek, hogy közel legyenek a tanárok a klinikáikhoz. Azonkívül építenek a jelenlegi internátus, illetve tanári lakás épület mögé, végül pedig a

Uriszabóság!
Eredeti angol
különlegességek!

Moskovits József, Piac-u. 41.

Harisnyaház
Mellékcikkek.
Szenzációs olcsó árak!!

központi épület és a sporttelep közé.
A kultuszminiszter kijelentette Györgyi Dénes előtt.

Magy súlyt helyez arra, hogy az építkezés területén csak a legszükségesebb és elkerülhetetlenül alkalommal vágjanak ki fát, a területnek meg kell hagyni jelenlegi erdőjellegét és ehhez a jelleghez kell alkalmazkodni az épületek stílusának is.

Azonkívül kijelentette a kultuszminiszter, hogy

az építkezések irányítását maga fogja végezni és maga fogja kiválasztani azokat a típusokat, amelyek majd kivételre fognak kerülni.

A terveket még egyszer be kell mu-

tatni a kultuszminiszternek és körülbelül két hét múlva a rektorátus, illetve az egyetemi építetési bizottság elé fognak kerülni, amely a kultuszminiszterrel egyetértésben fog határozni arról, hogy milyen típusú tanári lakásokat építtetnek.

Ugy tervezik, hogy az épület típusok megállapítása után

még karácsony előtt kiírják az építkezésekre a pályázatokat és a kora tavsszal hozzá fognak az építkezési munkálatokhoz, mert az épületeket a jövő ősszel át akarják adni rendeltetésüknek.

A tanári lakások felépítése igen nagy jelentőségű, mert azt jelenti, hogy ismét egy nagy tömeg munkás fog munkaalkalomhoz jutni, ami Debrecen gazdasági életében jóleső leg fogja éreztetni hatását.

gyelországban. Továbbá részt vett közös keresztyéni világfeladatok megoldásában, úgy különösen a nagy ökomünikus keresztyén egységre törekvés stockholmi és lausannei világkonferencián. Különösen említésre méltó munkát végzett a nemrég lezajlott amsterdami világkongresszus alkalmával, amikor a protestantizmus ellen intézett támadásokat energikusan visszaütötte. Fontos volt a skandináv országokban a protestánsok között végzett felvilágosító és egyetítő munkája.

Norvégia protestánsait erőteljesen támogatta a jesuita rend elleni küzdelemben. 1925-ben Canisius páter szentté avatási ünnepély alkalmából római oldalról elhangzott Luther rágalmakat és a reformátorok emlékét támadó nyilatkozatokat megcáfolta és visszaütötte.

A múlt évben és ebben az évben is a legszélesebb körben a legtudományosabb alapon vette fel a harcot a protestáns álláspont védelmére Rómának a Lausannei ökomünikus világkonferencián keresztyén egységre törekvéséről kárhözvontó álláspontja ellen és különösen a mortalium animos pápai körlevél ellen.

Ebben az évben már a harmadik világgyűlése lesz a szövetségnek Budapesten és Debrecenben, úgyünk magyarországi barátai és a két protestáns egyház meghívására.

Ennek a világgyűlésnek legfőbb feladata az, hogy állást foglaljon a keresztyén egyházak nagy egységére törekvéséről tárgyában és behatóan megbeszélje a

protestantizmus számára az ökonomikus egyesülési mozgalomból folyó feladatokat és veszélyeket. A legkülönbözőbb országokból — Németország, Anglia, Finnország, Hollandia, Olaszország, Svédország, Svájc és a magyarországi protestantizmusból is — sok kiváló egyházi vezető fogja az e tárgyhoz tartozó kérdések egész seregét megvilágítani. A zárt tanácskozások mellett egész sereg alkalom lesz nagy nyilvános megnyilatkozásokra is, hol protestáns hit megvallása mellett örvendő bizonyosságot teszünk a reformáció gazdag öröksége birtokában érzett halártalan boldogságunkról és hálaunkról.

Írja tovább a Világszövetség hivatalos lapja: A magyarországi szorongatott és nehéz küzdelmet vívó hittestvéreink a világszövetség látogatásából új erőt, új bátorságot merítenek hitükért való szent harcukban és világszövetségünk barátai elfogadják vinni a világ minden szélére és minden országába annak a találkozásnak a hatását, amit a lista evangéliumnak magyarországi bátor vitézével való együttléte alkalmával új lelkesedéssel tapasztaltak. És így lesz ennek a világszövetségnek hatása, hogy a magyarországi, mint a világ egész protestantizmusa számára egyének és egyházak életében áldásos odaadással.

Eddig tart a Világszövetség hivatalos lapjának cikke, amelyből meleg rokonszenvet és élénk figyelmet olvashatunk ki Magyarországra iránt. Mindenesetre örülnünk lehet azon, hogy egész sereg világhírű férfi érkezik hozzánk erre a nagygyűlésre és egészen bizonyos, hogy hittestvéreink áldásos hatását a jövőben megérezzük.

A protestantizmus védelmére alakult világszövetség hivatalos lapja nagy cikket közöl Magyarországról

Beszámoló a világszövetség eddigi működéséről

Debrecen Kálvinista lakossága egyre nagyobb érdeklődéssel várja a protestantizmus védelmére alakult világszövetség résztvevőinek ideérkezését.

Mint érdekességet jegyezzük fel, hogy a világszövetséget Ausztria és Csehország is meghívta, hogy ezt a harmadik világgyűlést ott tartsák meg, de mi időrendben meghívással, megelőztük őket. A világszövetség vezetősége örömmel állapította meg ezt a tényt, mert a szövetség vezetőségét és tagjait szívük vágya is Magyarországra vonzza.

A világszövetség hivatalos lapja a „Deutsche Evangelische Korrespondenz” október hó 3-iki számában maga a főtájkárság nagyobb cikkben foglalkozik a legközelebbi gyűléssel és ennek kapcsán rendkívül meleg és rokonszenves hangon ír Magyarországról is. A cikket az alábbiakban ismertetjük:

„A reformáció óta a római katolicizmus újra meg újra megkísérelte, hogy elvesztett területeit visszahódítsa. Éppen ezért életbevágóan fontos, hogy az egyes országoknak mindazon egyesületei, amelyek a reformáció örökségét a szívükön hordják, egy harcvonalra egyesüljenek.

Már 1923. március 24-én szorosabb szervezetbe tömörültek az egyes országok protestáns kiküldöttjei s megalakították a protestantizmus védelmére szolgáló világszövetséget: International League for the Defence of Protestantism, a szövetség francia neve: Ligue Internationale pour la Defense du Protestantisme.

A világszövetség kifejezett célja és feladata a következő:

A protestáns öntudatnak úgy szellemi, mint vallási és erkölcsi megalapozottságában egységes kifejezést adni, a protestantizmust és annak hivatását a támadások ellen megvédelmezni, különösen pedig a mai ellenreformatori törekvésekkel szemben.

A szövetség magában foglal ma több mint 30 nagyobb országos egyesületet, a következő államokban:

Anglia, Németország, Svájc, Olaszország, Dánia, Hollandia, Svédország, Norvégia, Finnország, Írország, Danzsig, Ausztria, Jugoszlávia, Csehszlovákia, Románia, Magyarország.

Ezenkívül kisebb csoportok és egyes egyházi vezető személyek bejelentették csatlakozásukat, a következő országokból:

Brazília, Argentína, Chile, Skócia, Lettország, Litvánia, Északamerika, Lengyelország, Délafrika, India, Új-Zéland és a balkáni államok.

A világszövetség elnöke a hollandi protestánsok nagy egyesületének — (Maatschappij) elnöke: Dominus van Wygaarden, amsterdami lelkész.

A főtájkárság Berlinben működik, dr. Ohlemüller Gerhard vezetése alatt. A világszövetség folyóirata most már a negyedik évfolyamban megjelenő Protestantische Rundschau, amely német, angol és franciá nyelven hozza közleményeit. A világszövetségnek 5 évi fenállása óta számtalan alkalma volt, hogy a protestantizmus javára munkálkodjék. Egyfelől hathatósan támogatta a protestantizmus szórványait, hol elenyésző kisebbség sorsában tengődnek és elnyomással küzdenek így különösen Spanyolországban és Len-

Nagyértékű ékszereket találtak a Károly-körúti Vigyázó palota leltározásakor

Az ékszerek nem szerepelnek sz örökhagyó gróf feljegyzései között

Budapest, okt. 11. Gróf Vigyázó Ferenc hagyatékának leltározását az örökös, a Magyar Tudományos Akadémia néhány napja megkezdte. Most került sor a Károly Körút 1. sz. alatt levő palota leltározására. Felnyitották az évtizedek óta lezárt lakosztályokat, amelyek felett csak egy kapus, illetve annak felesége őrködött. Egyébként számbavették az antik butorokat, a nagyértékű festményeket és a palota egész felszerelését. A leltározás alkalmával a grófné ágya melletti kis szekrénykéjében egy be-

porosodott collie került elő, amely hirtelen megtisztítva teljes pompájával ragyogott fel a jelenlevők előtt. A szakértők a darabot 80 ezer pengőre becsülik. Egy másik fiókból egy nagyértékű antik nyaklánc került elő, amelynek mai értéke több mint 30 ezer pengő. — Ilyen és más ékszerekdarabokról és ezek létezéséről Vigyázó gróf feljegyzései között semmi nyom nincs. A leltározó bizottság folytatja munkáját és még további értékes leleteket várnak.

ELINDULT

BYRD A DÉLI SARKRA.
Newyorkból jelentik, hogy Richard Byrd a híres sarki repülő tegnap Los Angelesből elindult és úban van déli sarki expedíciójára. Az expedíciós hajókon Byrd 82 legénységet és 3 repülőgépet visz magával. Visszatérésük 1930-ra várható.

A KIÖMLÖTT PETROLEUM
LÁNGJAI 47 EMBERT HALÁLRA ÉGETTEK.

Rangun, okt. 11. A Birma oil Company petróleum telepén az egyik tartályból Paunegbe mellett rosz tömítés folytán kifolyt a petróleum és meggyulladt. A lángokban 47 berszülött, köztük 18 asszony pusztult el. MTI.

A város középpontjában

jó, izleles és finom hentes és csemegeárut

előnyösen:

árban és minőségben

vásárolhat

minden időben

Horváth-nál, Kossuth-u. 13

Fióktüzel: Csapó-u. 93. Telefon 678.

K Uriemberek folyó hó 15-től elsőranguan étkezhetnek, abonensek felvétetnek, házonkívüli hordásra is a **5.**
Kereskedők és Utazók Egyesülete éttermében, Simonffy-u.

A politikai élet

Végzett a bizottság a házszabály revízióval.

Budapest, okt. 11. Az egységes-párt házszabályrevíziós bizottsága Kenéz Béla elnöklésével esütörtökön befejezte tanácskozását és lefolytatta az előadó által felvetett elvi kérdéseket. A bizottság elhatározta, hogy a tegnapi és a mai vita alapján Örfy Imre előadó a tegnapi kiküldött albizottsággal együtt végezze el a szövegezés munkáját; határidőt azonban ennek befejezésére nem tűztek ki. Az albizottság valószínűleg a jövő hét elején ül össze. Mindenek előtt a törvényeken alapuló változtatásokat illeszti be a házszabályokba, majd elvi jelentőségű kérdésekről készít tervezeteket, amely a párttervezetlet elő kerül döntést végezt. A képviselőház első ülésének egyikén javaslatot terjesztenek majd be olyan irányban, hogy külön bizottság foglalkozzon a tervezettel s azt a plenáris tárgyalásra készítse elő. A ház fog dönteni arról, hogy a bizottság hány tagból álljon.

Gróf Bethlen miniszterelnök, aki ma résztvett a bizottság tanácskozásán, több ízben is kijelentette, — hogy a bizottság tagjait a legkevésbé sem kívánja befolyásolni állásfoglalásukban.

A RASSAY-PÁRT ÉRTEKEZLETE.

Budapest, okt. 11. A nemzeti független demokrata párt ma tartotta a parlament megnyitása előtti képviselői értekezletét Rassy Károly elnöklésével. A párt foglalkozott az aktuális politika kérdéseivel, elsősorban a házszabályrevízió és a fővárosi mandátumok meghosszabbításának tervével. Elhatározta, hogy a parlamentben mindkét javaslat ellen éles harcot indít.

MINISZTERTANÁCS VOLT.

Budapest, okt. 11. — A kormány tagjai ma délután 5 órakor Bethlen miniszterelnök elnöklésével minisztertanácsot tartottak, amelyre Szeitovszky Béla előadásában lefolytatták a fővárosi törvényhatósági bizottsági mandátumoknak egy évi meghosszabbításáról szóló törvényjavaslatot. — A minisztertanács, amely ezután folyó ügyeket tárgyalta, este 9 órakor ért véget.

ELTÜNT EGY FRANCIA TENGERALATTJÁRÓ.

Páris, okt. 11. Az Ondine nevű francia tengeralattjáró, amely Bisertából Cherbourgba indult, tegnap óta nem adott életjelet magáról. A tengeralattjáró felkutatására repülőgépeket küldtek ki.

HALÁLOS VASUTI KARAMBOL SZERBIÁBAN.

A mozdonyok összeronesolódtak, sok a sebesültek száma.

Belgrád, okt. 11. Tegnap hajnalban 3 órakor a Belgrád—Lajkovác vasútvonalon Lajkovác állomáson a belgrádi személyvonat összeütközött a Valjevóhól jövő tehervonattal. A személyvonat kalamazsa az összeütközés pillanatában a kerekék alá esett, amelyek halálra gázolták. Számos ember megsebesült. A szerencsétlenségnek az az oka, hogy a tehervonat a tulságos megterhelés miatt nem tudott megállni az állomáson, a személyvonat pedig a jelzőkészülék hibás állítása miatt nem tartották vissza a pályán. A két vonat mozdonya összetört, ugyszintén négy kocsi is.

Prágában szeretnék a románok tárgyalni az optánsperről

Bukarest, okt. 11. A lapok jelentése szerint Argentoianu külügyminiszter közölte a minisztertanáccsal, hogy javaslatot tett, melynek értelmében az optáns-kérdésben a közvetlen tárgyalások november 1-én kezdődjenek meg Párisban, vagy Prágában.

A balatonkövesdi közbirtokosság három holdnyi villateltet ajándékozott Rothermernek

Budapest, okt. 11. Az 1919 júniusi bajtársak szövetsége tegnap Csobakon megszerezte a balatonkövesdi nemes közbirtokosság által a bajtársaknak üdülőtelep létesítésére ajándékozott területet és ez alkalommal Meretey Imre elnök a következő jelentést tette:

A balatonkövesdi nemes közbirtokosság legutóbb elhatározta, hogy lord Rothermeret, aki a júniusi bajtársak tiszteletbeli tagja,

a magyar igazság aranytollu apostolát és a magyar föld védőjét a balatonkövesdi közbirtokosság dísztagjává választja, az összes jogok gyakorlásával és neki hálája jeléül három holdnyi villateltet ajándékoz abból a célból, hogy ha a lord a magyar földre jön, legyen hol magát kipihenje. Az erről szóló okmányt aláírás végett küldöttség viszi Londonba.

Egy román csendőr lelőtte a községi bírót és három tanácstagot

Bukarest, okt. 11. A Diminyeata constanzai jelentése szerint a közeli Pantilimon de Sus községben a községitanács egyik gyűlése után a községi bíró — a tanács tagokkal együtt — betért egy pohár borra a községi korezmájába, ahol a helybeli csendőrörmester már órák hosszat mulatozott. A részeg örmester belekötött a községi tanács tagokba, mire a bíró figyelmeztette, hogy szolgálati idő alatt a csendőröknek tilos a korezmába menni. — Az örmester a figyelmeztetést visszautasította és leakarta tartóztatni az egész községi tanácsot. Ebből szóváltás, majd verekedés támadt; a részeg örmester revolvért rántott és agyonlőtte a bírót, akinek holttestét a korezmáros az utcára dobta ki, a helyszíni szemlével járó kellemetlenségek elkerülése végett.

— A nekivadult örmester tovább lövöldözött. Egy tanács tagot halálra lövöldözött el, ezenkívül két másik tanács tag könnyebben megsebesült.

Prágában csütörtökön este egy újabb épülőfélben levő ház összeomlott

A késő esti órákban jelent a budapesti telefontudósítók: Prágában újabb épülőfélben lévő ház omlott össze a Lieben negyedben.

A prágai rendőrigazgatóság hivatalosan is megerősítette a hírt, s a ház összeomlásáról a következő jelentést adta ki: A Lieben negyedben egy több emeletes bérház épült, amely csütörtökön az esti órákban összeomlott.

Az állványok az utcára zuhantak, amiáltal a forgalom egy időre megbénult. — Szerencsére azonban az újabb házomlásnak nincs áldozata, még sebesülés sem történt.

Hogy mi okozta az összeomlást, még nem lehetett megállapítani, ugyancsak azt sem lehet még tudni, hogy mekkora a kár.

Egy francia újságíró előadása Budapesten arról, hogy miként lehetne a trianoni revíziót elérni

Budapest, okt. 11. A Magyar Külügyi Társaság népszövetségi és nemzetközi jogi szakosztálya csütörtökön este Berzeviczy Albert elnöklésével a parlamenti tanács-teremben ülést tartott, amelynek tárgya Andrée Tolédano francia újságírónak, a genfi népszövetség volt szakosztályi titkárának francia nyelvű előadása volt. „A nemzetek szövetsége aminő a valóságban és aminőnek lennie kellene” címmel. — Az a meggyőződés vezette, hogy morális tekintetben a nemzetek jogitölközése már is biztosítottak látszik, amennyiben a népszövetséget életrelhívó eszméket valamennyi nemzet magáévé tette. — Azonban anyagi és technikai tekintetben mutatkoznak egyelőre dif-

ferenciák, amelyeket el kell tüntetni. Magyarországot különösen két kérdés érdekli a népszövetség tevékenységében: az egyik a kisebbségek védelme. Ezen a téren a legnagyobb hiba az, hogy még mindig nélkülözik az érdekelt nemzetek a tanács kisebbségi bizottságát, amely pedig fontos szereppel bír. A másik kérdés a revíziók kérdése, amelynek alapja a népszövetségi naktum 19. pontjában van, azonban ebben a kérdésben mindeddig lényeges eredményt nem tud a népszövetség felmutatni. Hogy a magyar probléma minél előbb elháruljon a megoldáshoz, elsősorban és talán mindenképpen felett arra volna szükség, hogy a magyar delegátusok minden olyan tanácskozáson

ahol ez a kérdés napirendre kerül, minél nagyobb számban és súlyban legyenek jelen és állandóan hangoztassák Magyarország panaszait, sürgessék a bajok orvoslását. Ha a magyar nép kitartással és hittel küzd, hogy a világ fórumai elé menjen, az eredmény nem maradhat el, mert a jog és az igazság a magyarok oldalán van, fejezte be nagy érdeklődéssel hallgatott fejtegetéseit a francia újságíró.

A JÓKAI UCCAI GYLKOSSÁG KÖRÜL

Nem fogták el Tóth Lenkét

A Jókai uccai gyilkosság ügyében a debreceni államrendőrség változatlan erővel folytatja a nyomozást, amit különösképpen azért kell hangsúlyozni, mert újabb egyik magán-detektív is bizonyos akcióit folytat az ügyben, ami azonban az államrendőrség akcióit semmiben sem befolyásolhatja. — Olyan hírek kerültek forgalomba, hogy Gálócsy magán-detektív már nyomában lenne a körözött Tóth Lenkének, sőt már azt is állította, hogy tegnapra, esütörtök estére kézrekeríti az ismeretlen helyre szökött Tóth Lenkét.

Gálócsynak azonban ez a bemondása valótlannak bizonyult s Tóth Lenkét még a mai napig nem sikerült kézrekeríteni. Gálócsy azt állította, hogy a mai napon kiutazik Tóth Lenke letartóztatására. Ezzel szemben megálapítást nyert, hogy Gálócsy nem utazott ki az elfogató parancsával zsebében vidékre, mert esütörtökön a rendőrségre volt beidéztve más ügyben és kihallgatása délután 2 óráig tartott Zsakai rendőrkapitánynál.

A Tóth Lenke elfogatása körüli kombinációk alaptalannak bizonyultak és bebizonyítást nyert az a tény, hogy az államrendőrség mindent elkövetett ennek a titokzatos bűnügynök kiderítésére és nem rajtuk mulott, hogy Tóth Lenkét a mai napig nem sikerült letartóztatni.

A BÉCSUJHELYI TUNTELESEK ALKALMAVAL LETARTÓZTATTOTT CSEH KÉPVISELŐT KIUTASÍTOTTÁK AUSZTRIA-BÓL.

Bécs, okt. 11. A bécsujhelyi tüntetések alkalmával vasárnap több más külföldi kommunistával együtt letartóztatták Terem Viktor cseh kommunista képviselőt, akit 4 napi elzárásra, Ausztriából való kitoloncolásra ítélték el. Felbuzdulását elutasították és ma elszállították a határra.

80-90 SZÁZALEKOT BUKTATNAK ROMÁNIÁBAN A MAGYAR DIÁKOK KÖZÜL.

Szatmáron és a környékbeli gimnáziumokban 259 magyar diák jelentkezett érettségi vizsgálatra. — Ezek közül a bizottság 174-et elbuktatott. A nagybányai Lyceum érettségiző növendékeinek 84 százaléka bukott meg. Az érettségi biztosok utasítást kaptak Bukarestből, hogy a legszigorúbban vizsgáltsanak.

A MISS KOLUMBIA KÉNYSZERLESZÁLLÁST VÉGZETT.

Roosereffield, okt. 11. A Miss Kolumbia néhány perccel azután, hogy a Rmába tervezett útjára elindul, tülterhelés következtében Golfcourseban leszállott. A repülőgép oly erővel ütéődött a földre, hogy súlyosan megrongálódott. Sebesülés nem történt, MTL.

Fabula

Mikor elment, sokan ismerték. Innen is, onnan is. Élő ember volt, aki husból és vérből való, de lelke is akadt. Olyan ember volt mint a többi. Jó is volt, rossz is. Ahogy jött. Ahoz a csoporthoz tartozott inkább, aki egyedül lát, segítség és befolyásolhatóság nélkül. Ha valamit hallott, megszürtte a benne kialakult vélemény-szítán. A salakot elengedte füle mellett, a többit megtartotta magának. A többi életkínéshez rakta: a tapasztaláshoz és a konzekvenciákhoz. Ilyennek ismert, aki ismerte. De a más véleménye is vélemény volt előtte.

Egyszer. Szóval mikor elment, — batyut kötött a hátára. Elment világot látni. Nagy cifrán kiöltözött. Pénzének maradékából szép új ruhát vett, nem akarta, hogy bárki is sajnálja elhagyatott külsője miatt. — De új ruhát vett, mert így szokták. Ismerte a világot...

Ment mendegélt, s sok nézője akadt a szegény legénynek. Egyik azt mondta, — hogy ő már látott ilyen embert, a másik azt mondta, ismeri a beszédjét, a harmadik meg felkiáltott: ná, hisz ez meg rokon...

Sokat törődtek vele utjában. Egyéb se kellett neki. Kijebb nyujtotta a nyakát a gallérból, feljebb emeltehorostás állát. Zárkózottabb lett, mint ilyenkor szokás s keveset beszélt. Csak ha kérdezték.

Megállt jutjában ott, ahol legjobban szerették. Benézett a kunyhók belsejébe és a paloták fényébe. Megnézte a zugó erdőket, a susogó folyókat és megértette a beszédüket. Ha enni adtak neki, evett. Jól, mint itthon. Látta, hogy szívesen adják. Ha inni kapott, megitta, mint itthon: ha nem lett vón nem kapott volna. Nevetett is, ha kellett, busult is, ha úgy jött sorja. Szóval olyan volt, mint itthon, alkalomadtán. Tulzásba soha sem ment: csak ember volt! Épen olyan, mint azok, olyan, mint nálunk a legtöbbször.

De egyszer ennek is vége lett. Haza kellett jönni, mert várták itt hon nagyon. Várta a szülője, várta a testvérei. De az egész falu várta a világlátott falubéli.

Bedőbe a vonat a kislalusi állomásra. Kint a falu apraja-nagyja. Mindenki látni akarta...

Kiszállt a legény. Megkopott az új ruhája, megfakult a kalapja színe. — Azért mindenki nagynak látta, szépek, deréknek. Mindenki kérdezett föle valamit.

Hát azután, hoztál-e asszonyt öcsém. — szólal meg a János bácsi...

Hát még nem, de lehet... Szépek-e azok he! Bizony vannak olyanok mint nálunk. Szép lassan elszívárogtak a lányok a kíséretből...

Jól nézel ki fiam, örvendez a mama. Jól éltünk, volt mit enni bőven, nagyon szerettek ám ott engem... volt minden, semmit sem sajnáltak tőlünk.

Ujból elpárologtak az önhízogók a csapatból. Mert igazat mondott, bizony mire hazatérték a kiskapunál már csak egyedül maradt jó anyjával.

Az egész falu nehezelt rá, de különösen az orvos, aki egészen más mondott arról az útról, melyet ő is megtett.

Gondolkozott a hibán, melyért elkerülték az emberek s rájött arra, hogy rem szabad igazat mondani, másokat dicsérni az ösmérésük előtt. Kár volt elmondani azt, hogy ott is ember volt.

(Samorjai László.)

Aradon 1500 cselédleányt úgy fogdosztak össze, mint a kutyákat

Aradról jelentik, hogy a mult vasárnap délután, amikor az utcák legnépesebbek voltak, rendőrsapátok fogták körül a korzózó közönséget, amelynek sorából kiragadták a cselédleányokat, végighurcolták őket a városban és bevitték a rendőrségre őket, összesen mintegy 1500—1600 leányt. — Az eljárást a rendőrök olyan brutálisan hajtották végre, hogy maga a h. polgármester — aki tanuja volt a dolog-

nak — kijelentette, hogy a rendőrök úgy fogták össze a cselédleányokat, mint a sintér a kutyákat.

A razzíát a rendőrhatalóságok azal indokolták, hogy ellenőrizni akarták, vajon gazdájuk bojelenítették-e a cselédeket. — Ellenőrzés után a bekisért cselédeket orvosi vizsgálatnak vetették alá. — Erről az esetről az aradi lapok a cenzura miatt semmit sem közölhettek.

Rózsaszínű koporsóba, vig zeneszó mellett, tarka ruhákban akarják halottaikat eltemetni az amerikaiak

Newyork. Az amerikai nagy temetkezési vállalatok teljes propagandájukat látta hozzá újabban, hogy megváltoztassák a gyász színeit, sőt évszázados szokásokat és szertartásokat, amelyek már csaknem dogmává vált szimbólumai a gyásznak. Utón-utófélen látni propagandisztikus felirásokat:

Miért mindent feketében? Kérdezzük, miért?!

A temetkezési vállalatok propaganda főnökei úgy vélik, hogy — legalább Amerikában — nincs messze már az idő, amikor a gyászt nem a fekete, hanem más vidámabb színek fogják jelenteni. Mivel éppen a legelső temetkezési vállalatok propagálják ezt az új amerikai bohóságot, csaknem száz százalékos biztonsággal lehet állítani, hogy Amerika még a gyász színeit illetően is emancipálni fogja magát Európától. Kifejezik azon követelésüket is, hogy a gyászzene élénkebb, vidgabb ritmusu legyen.

Jellemző, hogy mindezt az amerikai élet filozófia logikus gondolatoként követelik és abból vezetik ezt le. Ez a filozófia, amint az amerikai sajtóban majdnem naponta megjelenő elmélkedésekből kitűnik, abban az óhajban csuesosodik ki, hogy az emberi élet a szó legtágabb értelmében mentesítessék mindentől, ami a gyászra, szomorúságra emlékeztet.

Ezekben az elmélkedésekben körülbelül így beszélnek az amerikai életfilozófia hangoztatói: „Más tempóval élünk, mint a tegnapi emberek. Sokkal gyorsabban élünk, azért a mostani élet mód nem türi el, hogy például a halál valamiborzalmas dolgot jelentsen és hogy a halál sirás, kétségbeesés oka legyen és fekete színek szimbólumává váljon. Már csak azért is meg kell szüntetni a halott fölötti siránkozást, mert az emberek többsége hisz a halál utáni új és jobb életben”.

Ebből az amerikai temetkezési vállalatok azt a következtetést vonják le, hogy a temetésnek tulajdonképpen vigasságoknak kellene lenniök.

Ehhez képest a gyászszíneket nem fekete drapériával, hanem mindenfajta tarka, élénk szövetekkel akarják bevonnani. A szövetekre ártatlan, örömteli képeket és kedves tájképeket akarnak ráfesteni. A gyász-szoba sarkába aranyozott harmóniumot akarnak állítani, amelyen az elhunyt kedvenc dalát fogják eljátszani lehetőleg minél vidgábban. A gyászszertartás is nem a fekete szín jegyében folya le. A gyászolók délután szakettbe, este szmokingba öltöznek, a gyászbeszédet pedig az új életfilozófia valamely apostola tartaná.

A Koporsókat szintén új színre festik. Tekintetbe jönne a rózsaszín, vagy a esillogó kék.

Mindez azt jelenti, hogy Amerika emberei vigan akarnak meghalni és gyászolóiknak nem sok bánatot okoznak.

Látogatás egy műteremben

Véletlen vitt el, de az ilyen véletlenek mindig tudok örölni. Először meglepődtem, azután kedvemre kibámultam magam. Bámultam, mert volt mit. A külsőségek szerény keretét mutatnak s úgy láttam, hogy a művész csak hivatásának él. Kicsi műterem, kevés kép, de ami van, az jó. Össze-vissza nincs tíz képe, mert a vevői a műterméből azon melegében viszik el a képet. Egyszer már találkoztam ezzel az emberrel, s mivel ő is sfelette őszinte, magam is hasonlóképp, hát megkell mondanom, hogy nem néztem ki belőle azt a művészi készséget, melyet műtermében tapasztaltam. Ritka tehetség, és amellelt magyarul, sőt túlvetkezménye, hogy kevesen, túlságosan kevesen ismerik. Pedig a pikurája ma már ott áll, hogy nem figyelmeztet, de megbecsülést érdemel. Vidéken, vidéki környezetben megkapában értékes. Az egyik képe például úgy megkapott annyira lefoglalt, hogy percekig nem tudtam szabadulni a varázstól. Csupa szín, élet, levegő. Forma és színérzéknek mesteri keveréke. Falu végén a

címe. Annyi derű és meleg báj fonja körül ezt képet, hogy kiválik a keretből és érzi az ember május illatát. Pedig a művész nem is a legjobb képének tartja. „Cséplés” című képe épe pedig csupa erő, mozgalom, míg az augusztusi estének tikkasztó, lehajló esendje összevegyülten él a cséplőgépgűgásával. A „Lebbenes fűzök” a zsáner-képek legjobbjai közé tartozik. — Keresztrakók kompozíciója pedig a vinalak, színek hangulatával az Alföld paraszt munkássának ihletett megéneklése az eset erejével. Alakjai élnek, nemcsak a látzat erejével, de a valóság kifejezésével. Most „Szén-hordás” című képen dolgozik. Más azt mondaná, hogy már készen van a kép, de ő még mindig talál rajta igazítani, javítani valót.

Mikor kedvemre kigyönyörködtem magam, végre megkérdeztem:

— Ugyan bíz a testvér, honnan szedte össze kieselbe ezt a sok szépet! Elmosolyodik, nem bízi, hogy komoly a kérdés. Ugy látom, hogy ilyescmit nem igen szoktak kérdezni tőle.

— Tudja-e, hogy az a képe mester-

mű, — mutatok a „Falu végén” című képre. Ismét mosolyog, de most már a jóleső öröm érzésével. Aztán beszél. Hajduk kései művész unokája. Pesten kezdte, aztán hosszú évek üzdéseiben megismerte Drezdát, Münchent, Páriszt, Rómát, Firenzét és most, — szerelmes Debrecenbe. Minden vágya, öröme ide húzza, ide köti a Hajduság fiát, mert itt akar dolgozni tovább, ha keserűvé válna, ha nehezen is, de itt Debrecen házának falain belül. A képein látszik, hogy külföldi útján mit tanult, s most ez a tudását itthon akarja a magyar képzőművészet munkaként tovább fejleszteni. A jelek úgy mutatják, hogy ez az akarása már se eredménytelen. Hogy még mit várhatunk a művésztől, azt minden bizonnyal befogja igazolni a jövő. Egyelőre iskolát akar alapítani még pedig freskó-festő iskolát, mit Firenzében tanult. Melegen, lelkesen beszél terveiről, s mint a szabadverseny embere veszi fel a művészi harcot, — a munkában. Biztos, hogy lesznek megértői, pártolói és tanítványai is.

Az első kiállítás után, mit még ez évben megakar rendezni, a művelt és finomult közönség is megfogja látni, hogy Pál Nagy Zsigmond pikurája a legszebb teljesítményeket adja. Tudását, elhivatottságát a festészet, illetve a képzőművészet magyar fellendítésével föltétlenül eredményesen munkálja s a mostani Darabos utcai kis műterem talán nem is olyan sokára sokat fog beszélteni arról a munkáról, ami ott folyik.

Szalassy R. Imre.

Legelőcsőben fest, tisztít

Weisz, Arany János-u. 9.

Gyász esetén tízenkét óra alatt fest.

Ahány ember annyi nézet

de mindenki nézete megegyezik abban, hogy épület bádogosmunkát, csatornázást, vízvezeték felszerelést szakszerűen és jutányosan

Fülöp Miklós

bádogosmester utján kapunk. —

Uzlete:

Debrecen, Csapó ucca 3. sz.

Telefon 9-17.

Költségvetés ingyen.

Almavásár

Simonffy-u. 2. sz. alatt

Minden 3 peng.

1 l. kitünő tea rum 50 százalékos
1 l. kitünő császárkörte-likőr
1 liter kitünő vanília-likőr
1 liter kitünő meggy-likőr
1 liter kitünő angol-keserű

Révi, Haivan-u. végén
(Kisállomással szemben.)

Tolvaj az ágy alatt

Amikor a tolvaj ijedtében az ágy alá bujik és azután a rendőr karjaiba „menekül“

Egy hónapi fogházra ítélte a bíróság

Kacagató kalandregényszerű ügyet tárgyalt tegnap a debreceni kir. járásbíró dr. Gyöngyösi József járásbíró Papp Mihály egy Romániából szökött katona által a vádlottak padján betöréssel lopással vádoltan.

SZÖKES ROMANIÁBÓL

Papp Mihály a múlt év októberében jött át az oláh megszállott területről, mert úgy bántak vele felebbvalói, mint egy kutyaival.

Előbb Budapestre, onnan Debrecenbe jött ahol a rendőrségtől betelepítési engedélyt kapott. Egy egész évig itt is élt Debrecenben, de úgy látszik a romániai közlelemet túlságosan magába szívta és nem volt képes ellentánni a jellemző kísértéseknek.

KUTATÁS AZ IDEGEN LAKASBAN.

Oktober 6-án este felé a Szoboszlai úton járkált. Amikor a 10-es számú ház előtt elment, látta, hogy

nincs benn senki. Bement a kapun és átvette magát a veranda kerítésén, benyomta az ablakot. Az így támadt résen belépett a szobába és hozzálátott a „kutatóshoz“.

Hamarosan sikerült is 7 pengő 60 ft és 14 cseh koronát, azaz 9 pengő 44 fillért a különböző fiókok mélyéről előkiesnie.

MEGERKEZIK A HAZ LAKÓJA.

Ekkor azonban Papp Mihály már a hálószobában fészegette a szekrényeket egy baltával; megerkezett az. Soltész Gyuláné, a ház tulajdonosa.

Papp Mihály meghallotta a kapunyitást és rémülten figyelt ki az áblakon. Amikor látta Soltészné közelébe lépni, kétségbeesetten nézett körül, hogy búvóhelyet keressen magának. Pillantása az ágyra esett és a következő pillanatban a betörésre használt baltával együtt az ágy alatt volt a remegve várta a következőnyebét.

Öv. Soltész Gyuláné nem vette észre az ágy alatt szorongó betörőt, aki olyan óvatos volt, hogy semmi nyomot sem hagyott hátra. Soltészné egy ideig tett-vett a szobában

azután — nem is sejtve, hogy az ágy alól két rémült férfi-szem figyeli — levegőzött és lefeküdt és csakhamar elaludt.

AZ AGY ALATT...

Bezzeg nem aludt el Papp Mihály! A kemény fapadló iszonyúan törte az oldalát, megmozdulni pedig nem mert, félt, hogy zajt csap vele. Mozdulatlanul és hangtalanul fektült az ágy alatt, amíg megszűnt felette minden mozgás és az egyenletes, nyugodt lélekzés azt bizonyította, hogy Soltészné elaludt, kívülről a toronyóra éjfél ütött...

EJFÉLI MENEKÜLS AZ ABLAKON KERESZTÜL...

Papp Mihály ekkor zsiabdát, sajtó tagokkal állapította meg, hogy már körülbelül

4 teljes órája annak, hogy az ágy alatt fekszik, teljes mozdulatlan-ságra kárhozottva.

Végre nem bírta tovább a fájdal-makat, meg akart fordulni, hogy a

másik oldalára fekdjön.

Szándékát azonban kudarc követte: amint megfordult, belevágta fejét a matrác alsó részébe. Az ütődéstől az éberalmú Soltész-né azonnal felébredt és nagyot sikoltva kiáltott fel:

— Jaj Istenem! ki van itt?

A végsőkig feszült idegzetű Papp Mihálynak sem hiányzott más, mint egy sikoltás. Kiugrott az ágy alól és fejvesztetten menekült ki a

Három év múlva kiderült gyilkosság

Szöges haróval agyonverték áldozatukat, azután holttestét a robogó vonat elé dobták

Pécs, október 11. Három évvel ezelőtt elkövetett gyilkosságra derített világosságot az a nyomozás, melyet a püspökbogárdi csendőrség indított Német János ügyében, akit állítóan a pécsi vonat gázolt halálra.

A csendőrség Német János édesapja elbeszéléseire indította meg a nyomozást és az a bizottság, mely ma délelőtt kiszállt hogy a holttestet exhumálja, minden kétséget kizáróan megállapította, hogy

Német Jánost először agyonütötték és csak azután dobták a vasúti síncsere.

ahol a vonat összeroncolt a szerencsétlen embert.

Három évvel ezelőtt történt, hogy Német János püspökbogárdi gazdaember két sógorával, Horváth Józseffel és Bóza Mihállyal, Mecsek-szabolas község korcsmajában mulatott. Sötét téli este volt, amikor visszaíndultak a mulatozás után falujukba. Ahogy a vasúti töltéshez értek, mely Püspökbogárd határában húzódott el, feltűnt a kanyarodóban közeledő vonat. — Német János két sógora gaz tervet eszelt ki a közeledő vonat láttára.

Ittas rokonukat egy szöges léccel addig ütötték, verték, amíg élet volt benne, azután a vasúti síncsere dobták és a pécsi vonatot átgázolt Német János holttestén.

Másnap keresni kezdték az eltűnt gazdát. Társai eleinte nem akarták tudni, hogy hova lett, később azután elmondották, hogy bizonyosan elaludt a vasúti töltésnél, mert ott eltűnt mellőlük és azóta nem látták. Német János hozzátartozói kimentek a vasúti töltéshez és megdöbbenve látták, hogy a fiatal gazda berzalmasan megcsontított teste ott hever a vasúti töltésen. A vonat kerekei teljesen lemetszték a fejét és az egyik lábát. Abban az időben bizottság vizsgálta ki ezt az ügyet és megállapították, hogy Német János ittas állapotban botorkált a vasúti síncsere és a sötét éjszakában a mozdonyvezető nem vette észre, hogy embert zúztak halálra a vonat kerekei.

A püspökbogárdi csendőrség most megjelent Német János atyja és elmondta, hogy amikor fia a ravatalon fektült, fején olyan sebhelyeket látott, mint hogyha nagy szögeket ütöttek volna belé. Azóta is mindig gondolkodott a szegény ember azon, hogy kerülhetek ezek a sebhelyek a szerencsétlen fia fejére, de semmiféle megoldást nem

nyitva lévő ablakon, özv. Soltész Gyuláné pedig féláljultan, sikoltva hanyatlott vissza az ágyba

és állandó félelemben, ideggörcsökben töltötte az éjszakát. — Papp Mihály az utcára jutva éppen egy rendőr karjaiba futott, aki elfogta és bekísérte a rendőrségre.

A BIROSAGON.

A rendőri nyomozás hamarosan kiderített mindent. Tegnap a járásbíró Papp Mihály maga is tagadott semmit és nagy nyomozással védekezett.

Tanukihallgatásra már nem is volt szükség. A járásbíró Papp Mihály a körülmények figyelembevételével 1 havi fogházra ítélte Papp Mihályt, aki az ítéletet tudomásul vette. (—mjén.)

tudott találni. Végül is úgy határozott, hogy a csendőrségtől kérje meg, azok talán meg tudják neki magyarázni. A csendőrség nagy érdeklődéssel hallgatták Német János atyjának előadását és a csendőröknek akkor jutott eszébe, hogy a vasúti töltés mellett, ahol a szerencsétlenség történt, egy szöges karót is találtak, azonban erre nem vetettek ügyet.

A csendőrség erről felfedezésről értesítette a pécsi királyi ügyészséget, ahonnan bizottságot küldtek ki Püspökbogárdra. A bizottság ma délelőtt exhumálta Német János holttestét és Entz Béla dr. orvosprofesszor megállapította, hogy Német János koponyáján megtalálhatók azok a sérülések amelyekről az öregember beszélt. A pécsi ügyészség ennek a felfedezésnek a hírére nyomban intézkedett, hogy

a gyilkosság elkövetésével gyanúsított Horváth Józsefet és Bóza Mihályt tartóztassák le.

Acs endőrök még a délelőtt letartóztatták mind a két gazdaembert, és beszállították a pécsi ügyészség fogházába, ahol a vizsgálóbíró megkezdte kihallgatásukat. Horváth Józsefnek tagadják a gyilkosság elkövetését, — amivel az ügyészség vádolja őket.

OLASZ LAP A BOX ELTÖRLÉSE RŐL IR CECCHI HALÁLAVAL KAPCSOLATBAN.

Róma, október 11. Cecchi temetése alkalmából, aki néhány nap előtt boxmérkőzés alkalmával szerzett sérülésbe halt bele, az egyik lap kikel az ilyenfajta sport ellen, amelyet gyilkosnak nevez, az ilyfajta sportnak egyszer s mindenkorra el kell tűnnie az esztétikai érzésű és jóléltű emberek tornagyakorlatai közül.

FORRONGAS GÁLSZÉCSEN.

Prága okt. 11. A Prágai Magyar Hirlap jelenti: Gálszéczen tegnap forradalmi jelenetek közben a lakosság erőlyes tiltakozását fejezte ki a járási hivatal elhelyezése ellen.

Gépfegyveres katonai osztagokat és csendőr különítményeket kellett kirendelni, hogy ezeknek fedezete alatt megtörténhessen a járási főnökség átszállítása Töketeresbe. A tüntető tömeget a csendőrök és katonák verték szét Gálszéczen utcáin.

Valamennyi középületet erős katonai osztagok szállták meg és az utcán gépfegyvereket állítottak fel.

A magyar szóért

Azt hiszem, hogy a tizenkettedik órában emelem föl tiltakozó szavamat a nyelvrontók tenyésző táborára ellen, kik nyegléségből, éretlen kérekedéssel, vagy mittudom milyen átkos hajlamból hamisítják a magyar szót. Hogyan? Hát elfelejtették az örök jellegt: nyelvében él a nemzet? Elfelejtették, hogy ez ma hatványozott érvénnyel nehezedik ránk, béklyóbavert magyarokra, a kiknek a nyelv már egyetlen pajzsuk és mentevárunk a gonoszúg ellen. Nem érzik, hogy mikor a tolvaj vagy esibésnyelv maszlagaival fertőzik meg drága anyanyelvünket, — tulajdonképp maguk alatt vágják a jót?

Hinni akarom, hogy nem tudatlanság, szántság, szántság őrületi öket esztelen munkájukban. Ezért csupán Krisztus szavait lehet alkalmasnak rájuk, meg kell bocsátani meglévelyedésüket, mert nem tudták, mit cselekszenek. Mert ti véreim, kiket e század százele szentvédélye és kóros divata szeszénegett rabszolgájává, — ez a nyelvi hóhort végzetes is lehet rátok és mindnyájunkra, kik magyarnak valljuk magunkat. Vessétek hát el az idegen cifra tollakat, mikkel telegaggattátok hivalgó céllal a magyar szót. Vagy tán fogyatékos és verszegény volna e nyelv? Nem igazolta-e Arany hajlékonyságát és változatos rugalmasságát, Fáyosmarthy arnyalati gazdagságát és üdőségét. Petőfi zamatát és szimpompáját és az új Ady pedig döbbenetes erejét? Nos, ha a költőnek, aki egyetemes szemszögből néz és ítélt, kinek különös és illetett mondanivalói vannak, ismétlem, ha a nagy költőnek megfelelő mez ez a nyelv, akkor ép a te szokványos, köznap, közömbövalód számára alkalmatlan?

Nem szaporitom a szót. Csupán egy fondákásra akarom még felhívni az illetékesek figyelmét, arra, mely rendelettel, szigorú tilalommal fékezi meg az erkölcsbontók ösztönét (mely elvégre emberi örökség s így semmi emberi szabály nem lehet ellene foganatos), másrészt szemel hunc e nyelvrontó ragály előtt. Pedig szerény nézetem szerint a nyelvvédelem is van olyan „közérdekű“, mint az „erkölcsvédelem“.

Sőt a nyelv nemzetfontartó tényező is, melynek megcsontítása, vagy torzítása szerintem felér a hazárulás gáztettével.

Mert nem magyar az, ki nem becsüli és nem tartja tiszteltben őfelségét, a drága anyanyelvet. Az ilyen nem méltó arra, hogy az ősi vérell és verejtékkel megszentelt magyar földön éljen, vagy haljon. (rildsz)

HORAN AMERIKAI UJSÁGÍRÓ MEGSZÖKÖTT FRANCIAORSZÁGBÓL.

Páris, október 11. A Temps jelenti: A rendőrség azt az utasítást küldte a határmenti hatóságoknak, hogy ne engedjék Horan amerikai ujságíró Franciaországból eltávozni és vigyék vissza Párisba.

Páris, október 11. Horan megérkezett Antwerpenbe, ahol hajóra száll és Angliába utazik.

Páris, október 11. Az angol-amerikai sajtóbizottság Horant kizárta tagjai közül, mert ismételt elkövetett az ujságírói tisztességgel össze nem egyeztethető cselekedeteket.

Szilvás-gombóc a primadonna tiszteletére és egyéb „jóizü” történetek a vidéki színészet életéből

Hajduböszörmény, okt. 11. Böszörményben, a nyakas hajdu városban most színészek játszanak. Pethes Dezső és Krasznay Ernő társulata október hó elejére vonult be Hajduböszörménybe. Hajdusoboszlóról mentek át Thália papjai böszörménybe, ahol a „szezon” lényegesen jobb a Szoboszlónál. A hatalmas terem a Tisza István-ház nagyterme, már több estén át zsúfolásig megtelt. Szóval a színház Hajduböszörményben jól megy s ha nem fordul rosszra sorsa, ugy Pethesék csak november hó 25-e körül mennek át Hajdunánásra, avagy Hajdúhadházra. Aszerint, ahogy a terembérben megtudnak egyezni...

Színház után együtt üldögélünk a színészekkel a Dreher-szálló éttermében. Krasznay felesége, a társulat népszerű primadonnája, a kékűnő Szilvássy Tusi és a sorok szerény írója, Színházi, a színésztörténetekről beszélgetünk. A primadonna körül sok-sok epizód kering, de legjobb az az eset, amely két nappal ezelőtt játszódott le. A művésznőnek ugyanis levelet hozott a posta. A levélben azt írja 15 fiatalember, hogy ők nagy megbeszélést tartottak és megalkotották a „Szilvássy Pártot”. Sz. P.-t felkérlik azután a művészt arra, hogy ehhez a párt alakuláshoz adja beleegyezését. Majd a levél többi részén elmondják a levél írói, hogy nemzeti éledelük-ké a művésznő iránt érzett rajongásuk folytán a „Szilvássy gombóc” jelölték meg. Legközelebb a Szilvássy párt nagy társasvacsorát rendez és a vacsora kimagasló része az akitűnő szilvássy gombóc lesz, amelyet felszervíróznak a vacsorán, melyre meghívták Szilvássy Tusit is. Hiába, a rajongók mindenre képesek.

A Szilvássy párt megalakulásának konferenciája után a kedves Krasznay vette át a szót és szomora szívvel mondja el azokat a számokat, amelyek a böszörményi színház egy napi kiadá-

sát jelentik. A kiadások így oszlanak meg:

100.— pengő a napi gázi
25.— pengő a terem napi bére
6.— pengő a színlap
8.— pengő a világítás
1.20 pengő a rendőri ügyeleti díj
1.20 pengő a tüzzoltói díj
2.50 pengő a takarítás
2.— pengő a jegyszedők fizetése
144.90 pengő az összes kiadás,
melyhez a direktciónak a bruttó bevétel 2%-át pótdíjúl, 2 százalékat forgalmi adóban, 6 százalékát pedig jogdíj címen kell levonásba hozni, úgyhogy esténként 150 pengőt kellene a színháznak bevenni, hogy a direktor a kiadását behozhassa ráfizetés nélkül, még ha jól is megy a színház.

Színész népség az sohse busul és hogy ez így van Hajduböszörményben is, arra a bizonyíték legyen, az ha elmondom, hogy Krasznay direktor a fenti költségvetés bemutatása után egy pár jó izü történetet mondott el a forradalmas időkben. 1918 decemberében a színtársulat, mely akkor is Krasznay direktor vezetése alatt állott, átment Hajdunánásra, Nánáson akkoriban egy kosáryi tűziját sem lehetett kapni. Ezt megneszlette Krasznay és Grünfeld böszörményi fakareskedőnek a böszörményi pályaudvaron veszteglő három vagon fáját megvásárolta. Az üzlet után Krasznay bement a pályaudvari főnökséghez és a vagonokra ráragasztott egy bárcát, melyen ez állott:

SZÍNHÁZI KELLÉKEK

Mikor azután rekvirálni kimentek a népörök a böszörményi pályaudvarra, békén hagyták a három vagonnyi tűziját, mellyel bevonulhatott a társulat Hajdunánásra. És kitiűnően ment a színház, mert egyetlen hely volt Nánáson a színház, ahol 1918 telén melegedni lehetett.

A nánásiaktól a színészeket megiri-

gyelték a dorogiak is. Persze a direktorium össze ült és követelték Nánástól, hogy a „színészeket adják ki”. El is ment egy deputáció a színészekért. Nánás azonban kikötötte, hogy a színészeket csak egy vagon krumpli ellenében hajlandók Dorognak átengedni. — Dorogor azután össze szedték az egy vagon krumplit, át küldték azt Nánásra és Dorog azután színházhoz jutott.

Ugyancsak a forradalmas időkben történt Krasznay társulatának nánási szereplésekor. A direktorium felhívta Krasznayt, hogy kommunista propaganda előadásokat rendezzen. Erre Krasznay másorra tűzte a Faun-t. Ez nagyon megtetszett a direktóriumi tagoknak s

elrendelték, hogy a nánásiak aprajánagyja része meg a Faun előadásait, melyet naponként háromszor kellett előadni. A propaganda előadáson meg kellett jelenni a gazdáknak is. Egy gazda a darabot nézte, rözte, majd Krasznaytól azt kérdezte, hogy mikor lesz vége a 3 óras előadásnak?

— Háromnegyed öt órakor, de miért kérdi — fordult a gazda felé Krasznay.

— Hát csak azért instálom, mert szíp, szíp ez a „komizmus”, de a jószágot már ideje vóna megitatni. E pedig fontosabb a „komizmus”-nál.

Az atyafinak igaza volt...

Maizner János.

Egy debreceni napszamos, aki Kanadába való kivándorlásokat intéz el

A törvényszék 50 pengő pénzbüntetésre ítélte el a kivándorlásra való csábítás miatt a napszamos

Fereny Mihály halápi napszamos állott esütörtökön a debreceni kir. törvényszék Rézler Ervin büntetőtanácsa előtt kivándorlásra való csábítás és csalás miatt vádolva. A vádirat szerint Ferenczy Mihály három debreceni környéki napszamosnak, — akik Kanadába akartak kivándorolni — azzal a fondorlattal, hogy Kanadát díeserte s az ottani kereseti lehetőségekről, mint közvetlen tapasztalatairól tájékoztatta őket s továbbá azzal a tévedésbejuttatással, hogy azt állította, miszerint neki összeköttetése van illetékes helyen s így a bentazási engedélyt számukra meg tudja szerezni, tévedésbe ejtette, hogy ezáltal magának jogtalan anyagi hasznot szerezzen.

Fereny Mihály vádlott kihallgatása során elmondotta, hogy múlt évben felkereste őt Batári Lajos, Blaskó György és Piros Lajos, akik elmondották, hogy hallottak arról, miszerint ő megtudná szerezni Kanadába a bentazási engedélyt. Szeretnének kivándorolni

s ezért kérik, hogy ügyükben járjon el. Nem sokkal később a szükséges bárcalapokat megszerezte s azt a kivándorolni akarók nevére kiállította, majd megmondotta nekik, hogy a kiutazási engedélyhez fejéenként 25 dollár szükséges.

A pénzt postára adta, a kérés azonban nem járt eredménnyel.

A sértetteket, mint tanukat hallgatta ki ezután a bíróság, akik elmondották, hogy átadták Ferenczynek a pénzt, eredményt azonban nem értek el s így az a gyanjuk támadt, hogy Ferenczy megcsalta őket. Ezért azután feljelentették.

A bíróság a tanukihallgatások és perbeszédok után ítéletet hozott, a vádlottat kivándorlásra való csábítás miatt mondották ki bűnösnek s 50 pengő pénzbüntetésre ítélték.

A csalás vádjára alól az alapján mentette fel Ferenczyt a bíróság, mert beigazolást nyert az, hogy a 75 dollárt tényleg elküldötte Kanadába a három földműves kivándorlása érdekében.

HALOTTAK

Írta: ifj. Mieth István.

Reggel öt óra volt, amikor Friedrich Kröhne az „Egyesült Acél- és Gépművek” teljhatalmu tulajdonosa és adminisztrátora, benyitott az irodájába.

Az irodaszal előtt, amelyen megannyi csengő telefon s kapcsoló volt elrendezve, nagyszerű szabályossággal már ott álltak némán, mereven a rideg kérdéseket várva, az alázatos titkárok, tisztviselők, a fenomenális agy idegeinek apró nyulványai.

A vezér az ötvenesekben járó könnyűtűten férfiú, helyet foglalt a forgatható karosszékben, Csontos ajjjaival megérintett egy-két gombot, mire felhangzott a napi robot kezdetét jelző sziréna verőtrázó bugása.

A többi gyár mind hatkor kezdett. Kröhne hatvan perccel előbb állította be emberét a munkába, hogy hatvan perc alatt többet termelve, irgalom nélkül gázolja le a konkurenciát.

Tervei mindig sikerültek. Huszonöt éves volt, amikor mint kezdő hajómérnök egy világra szóló találmányával örökre belé írta nevét a tudomány aranykönyvébe. Azóta még egyszer anynyi idő telt el s az egykori mérnökből, a newyorki hajógyár szerény alkalmazottjából, a vállalat tulajdonosa lett. Mesés spekulációi, törhetetlen akaratereje s a szívósság, amellyel számalom nélkül tudta kiszípolozni munkáit s azvasztóit, kezére juttatták remesak

régi kenyéradóját, hanem egyetlen gyár kivételével, minden egyéb szakmabeli intézményt is a hatalmába kerítelt.

Legalább tízenöt gyár engedelmeskedett neki s azt a bizonyos vetélytársat, esepár egy üzem képviselte az egyetlen küzdelemben: George Guindel hajógyára, aki a határtalan erőszak s árleszállítás után sem hajtotta meg fejét, a gépek koronázatlan királya előtt.

Bámulatos kitarással állta Kröhne minden cselofogását s bár huszszorta kevesebb haszonnal, de mégis üzembentartotta emberrel.

Látszólag észszerűtlen vergődés volt Guindelék minden manővere, de ennek az egyetlen versenytársnak tilkos céljai voltak.

Kröhne, a Németországból kizármazott mérnök, még fiatal korában nem sokkal emlékezetes találmánya után házrosodott meg s feleségül vett egy nőt, akit már eljegyzett valaki s a pórujárati rajongó George Guindel volt.

A rászédett férfi lelkén nem tudott urrá lenni a megboesátás és megesküődött, hogy barcolni fog a másik ellen. Mikor az összes gyárak behódoltak a titánnak, visszautasította az ellenfél legkedvezőbb ajánlatait s befogott a küzdelemben, kevesebb emberrel, kevesebb tőkével, de ugyanakkora kitarással.

Kröhne az az ember volt, aki nemcsak keresni akart, hanem milliárdokra is pályázott. Reggel ötkor már elindultak a masinák s a gépek szakadatlan muzsikája sokszor az éjjeli órákba

is belevágott.

George Guindelét mindez nem érdekeltte. A pályázatokon összeköttetése révén rendszerint ő kapta meg az állami szállításokat, ami a gyűlöletet még jobban ébrentartotta a két harcos között.

Bár az utóbbi időkben sokat rebesgettek, hogy Guindel esdőt mond, munkásainak számát megkésztette, dupla fizetéseket adott s ugrátszik a vég is közel volt, mert a legutolsó szállítást, amely néhány hadihajóra szólt, nem Guindel, hanem Kröhne kapta meg.

Csakugyan, az egyik kifáradott a nagy hajzában s a lapok már arról is írtak, hogy a két üzem igazgatósága megkezdte a fuzionálás előkészítéséhez szükséges tárgyalásokat.

Kröhne tökéletes boldogságban érezte magát, amint szokásos munkáját végezte irdodájában. A nagy mű befejezés előtt áll. A hajóépítés egy kézben egyesül s az a kéz az ő keze lesz.

Sohasem volt barátja vagy jóakarója ennek a feltétlen egyeduralomra vágyó, engedelmességhz szokott embernek. A tisztviselők, munkások, akiket agyonhajszolt a főnökek munkával, gyűlölték mint a legyőzhetetlen fenevadat. Igaz, hogy a szédületes iramban ő maga is kivette a részét, de a többiek ezzel nem törődtek. Amikor reggelenként maga előtt találta mozdulatlan, paracsaira leső famulusait, hadvezéri átkintéssel s szigorúsággal rásította őket. Az egész mindössze pár percig tartott.

Közbe nem szólhatott senki, még a bölintést is mellőzték. Amit mondott, azt meg kellett érteni.

Kröhne felnyitotta aklatacskáját, egy néger iras kis kéziállványon elébe tette az összes hírlapokat s miközben jobbra-balra szignált, csempelt, telefonált, sorra vette a jelenlévőket.

Hans Kopp, az ugyancsak németalku első titkár megtette a rendes jelentéseket, majd egymásután jöttek a többiek. Kröhne szemrebbenés nélkül komoran végighallgatta őket, majd a szokásos gyenge fejbiccentéssel jelezte, hogy eltávozhatnak.

Az inas még töltött egy pohár ásványvizet gazdájának s kisietett. Az ajtó bezárult, Kröhne kiemelte az egyik hírlapot. A címlapon öles betűkkel állt: „Ujabb halálos szerencsétlenség a Kröhne műveknél...”

Unottan lapozott. Mit érdeklé őt, hányan haltak meg. Hat nap alatt ez már a második. De a munka halad. A konkurencia legyőzve, az állami szállítás teljesen az övé lesz. Mi köze neki egy-két nyomorult munkásember élelőhez... A következő oldalon hasonló foglalkoztak a Kröhne-Guindel fuzióval, az utóbbi visszalépésével, a bukás... a titán győzelme...

Egy pillanatra maga elé meredt. Addig minden sikerült neki. Vagyonaival akár az elnöki székbe is bekerülhet. Csak egy dologban huzta keresztül számítását a sors: a házasságában. Felesége gyermeke születése után meghalt s azóta csak az emléke maradt meg.

A Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetsége az elhagyott gyermekekért

A népjóléti és munkaügyi miniszter úr felkérésére a Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetsége országosan szervezi 62 ezer menhelyes gyermek társadalmi védelmét.

Debrecenben lesz az első nagy szervezési gyűlés október 20-án. — Székely Gyula a MANSZ országos titkára ismerteti a Szövetség nagy szociális munkáját.

„Megmenteni a gyermekeket, a gyámolítás nélkül maradt magyar gyermekeket a munkás társadalom és haza javára, küzdeni, harcolni a magyar jövőért: a gyermekért.” — Ezt írta zászlajára Vass József Magyarország népjóléti és munkaügyi minisztere, amikor 62 ezer családi és szülői szeretetet nélkülöző elhagyott gyermeknek a becsületese munkás társadalom s a haza javára való megmentését tűzte ki legfőbb feladatául. Ebből a nagy nemzetmentő szociális munkából a népjóléti és munkaügyi miniszter a Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetségének is részt kíván juttatni, akkor, midőn 32.890—1927. sz. leirattal megbízta a Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetségét, hogy párhuzamosan az állami gyermekvédelemmel szervezze meg országosan a társadalmi gyermekvédelmi munkát s *terjessze ki szeretetteljes gondoskodását úgy az állami menhelyekről kihelyezett, valamint a sors mostohasága folytán a társadalom szeretetére rászoruló elhagyott gyermekekre.*

A Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetsége ezért a szent célért az emberi szenvedés és nyomor leküzdésére egy egységes nagy táborba száll, megértést, szeretetet és támogatást kérve a magyar társadalomtól és a hivatalos hatóságoktól. A Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetsége ezen szervezési munkáját október hó 28-án Debrecenben kezdi meg, s fő célja, hogy minden olyan helyeken, ahol menhelyes gyermekek vannak, társadalmi gyermekvédő menhely-bizottságokat alakít, mely bizottságok lesznek hivatva a sors mostohasága

folytán a kellő családi gondozástól megfosztott állami segítségre utalt legszegényebb gyermekeket szerető pártfogásba venni és áldozatteljes munkával segítő kezet nyújtva az államnak, éber figyelemmel örködni afelett, hogy egyrészt az állam nagy áldozata a

gyermeknek valóban javára fordítottassék, másrészt, hogy minden arra rászoruló gyermek élvezze az állam és a társadalom szeretetét.

A Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetsége az új munka területén egyrészt bebizonyítani akarja azt a szándékot, hogy élő társadalmi szerve és lelkes eszköze kíván lenni az állami gyermekvédelmi igazgatásnak, másrészt pedig teljes odaadással ki akarja venni részét abból a munkából, amely a gyermekvilág erkölcsi nemesítését célozza, hogy ezáltal a maga részéről is megvalósuláshoz segítse a nagy gondolatot, amelynek vezérharcosa Vass József a feltámadó Magyarország népjóléti és munkaügyi minisztere.

Kecskeméthy M. Lajos és Révész Lajos nyugalomba vonuló főgimnáziumi tanárok bucsuztatása

A debreceni református főgimnázium két érdemes tanára nyugalomba vonult. A tanárikar ünnepélyes gyűlés keretében bucsuztatta el hivatalosan két kitűnő kartársát, a napokban pedig az Angol-Királynő-ben bankettet rendeztek a tiszteletükre.

Az egyik tanár *Kecskeméthy Mihály* Lajos, aki Mezőtúron született 1864-ben, mint ideiglenes lelkész működött Nánáson, mint rendes lelkész szolgálatot teljesített Andrásháza-Bukovinában 1889—93-ig és Szamosfalván Erdélyben 1896-ig. Ekkor választották meg a debreceni református főgimnáziumban helyettes tanárnak s két év múlva már rendes tanárnak. Tanárságát 1898 szeptember 1-én foglalta el. Összesen tehát 32 esztendőig működött a főgimnáziumban.

Kecskeméthy a kollégium növendéke volt s az Alma Mater szellemétől, hagyományaitól áthatva végzte tanári munkáját, az iskola iránti buzgósággal, hűséggel és

szeretettel.

A református főgimnázium és a növendékek iránti szeretetét több rendbeli ösztöndíj alapítványával is áldozatos nagylelkűséggel mutatta ki.

A szorosán vett tanári munka mellett érdemes működést fejtett ki és úgy is mint egyideig tanárkari jegyző, a szegénytanulók könyvtárának és a tanárikönyvtárnak őre, a tanári könyvtár jelenlegi szak-katalógusának alapvető részét — nagy gondnal ő készítette el.

Lelkészi jellegét és képzettségét tanári működésében is kidomborította. Szaktárgyai mellett sokszor tanított vallást. Több ízben tartott beszédeket ifjúsági istentiszteleteken és segítkezett a gyülekezeti istentiszteletek lelkészi teendői körül is.

A tanárikarral együttérző jó kartárs volt, aki hosszú működése alatt egyetlen egy kollégájának sem okozott soha kellemetlenséget.

A másik távozó tanár *Révész Lajos* Bihardószegen 1865-ben született. Katholikus pap volt, de áttért a református hitre és református lelkészi oklevelet is szerzett. 1887-től 1894-ig Nagyváradon a Sz. József intézetben praefectus és tanító képezdeki segéd-tanár volt, 1896—98-ig Nagyváradon a római katolikus papnevelő-intézetben vice-rector volt.

Révész Lajos ebben az esztendőben került Debrecenbe a református főgimnáziumhoz. — Egy évig mint helyettes, azontul mint rendes tanár, összesen tehát 30 esztendőig működött ebben az intézetben. Ez idő alatt ernyedetlen buzgósággal, fáradhatatlan energiával és töretlen ambícióval teljesítette tanári hivatását. Köszereplésre nem vágyott, sőt attól lelki konstrukciójánál fogva idegenkedett és tartózkodott. Egyedül az iskolának élt, annak szentelte minden idejét és erejét. Azok közé a tanárok közé tartozott, akik az iskolához vannak forrva egész lényükkkel és annak érdekeit, a tanítás és nevelés ügyét mindenek fölé helyezik. Ez adta meg az ő tanári munkásságának jellegét és sikerét.

A tanításon kívül a tanárikarban sem igyekezett szerepet venni, és a megbízatások elől is lehetőleg visszavonult. De amely megbízatást azután elfogadott, annak a legnagyobb pontossággal és lelkiismeretességgel felelt meg.

Éveken át teljesített hűséges szolgálatot mint a filológiai szertár őre és a tanári betegsegélyező pénztárnoka. A tanárság anyagi jóléte

érdekében szélesebb körben, az országos középiskolai tanáregyesületbe is az őt jellemző buzgalommal és kitartással működött. Az iskola és a tanuló ifjúság iránti szeretetének maradandó bizonyossága a nevére tett ösztöndíj-alapítvány is. Szaktárgyai közül főleg a görög nőtt a szívéhez. Ezzel foglalkozott nagy kedvvel és az antik karaktereken nemesítette és acélozta lelkét és érzeit. Szóval és írásban egyaránt küzdött a görög nyelvért és irodalomért és annak iskolai tanításáért, melynek nála lelkesebb védője az utóbbi időben kevés volt Magyarországon. Ujságokban, folyóiratokban és a helybeli tanári körökben a görögnyelv tanításának kérdésében többször hallatta szavát.

Mint jó kartárs is a tanárok tiszteletét, szeretetét és becsülését bírta.

A tanárikar szép ünnepség keretében bucsuzott el két tanártársától, akikhez *S. Szabó József* főigazgató intézett meglehangú, őszinte, értékes beszédet. — Fájdalmas érzések között vált meg a tanárikar a hűséges és jó tanároktól, kollégáktól. Erdemeiket jegyzőkönyvben örökítették meg.

Mint már megírtuk, az Angol Királynő éttermében tiszteletükre bucsuvacsorát is rendeztek. Ezen Dóczy Imre középiskolai felügyelő, Ady Lajos tankerületi főigazgató különösen szépen emlékezett meg Kecskeméthy Lajosról, de Révész Lajosról is, aki nem ment el a bankettre, mert mindenféle nyilvános ünnepeltetésről távol tartja magát.

Debreceni Ferenc főgimnáziumi tanár tanulmányutra Németországba utazott

A református kollégium, amely hagyományainál és szelleménél fogva mindig megbecsüli a kultura munkáit, a Nagy József ösztöndíjjal tüntette ki Debreceni Ferencet a református főgimnázium érdemes tanárát, hogy külföldi tanulmányutra mehessen. Ezenkívül megkapja rendes fizetését is, hogy egész iskolai esztendő alatt Berlinben és a többi német városokban nyugodtan tudása fejlesztésének élhessen.

Debreceni Ferenc németnyelvi és irodalmi tanulmányokat folytat különböző városokban. Helyette a gimnázium óraadó tanárt alkalmaz. — Debreceni Ferenc tanulmányutját ennek az iskolai évnék végével fejezi be.

Rádió acumolátorok

szakszerű töltése és javítása

Kolozsvary villanyszerelőnél
Nyomató-ucca 18 szan.

Ahány ember annyi nézet

de mindenki nézete megegyezik abban, hogy épület bádogosmunkát, csatornázást, vízvezetéki felszerelést szakszerűen és jutányosan

Fülöp Miklós

bádogosmester utján kapunk. —

Uzlete:

Debrecen, Csapó ucca 3. sz.

Telefon 9-17.

Költségvetés ingyen.

A gyermeket is, akit a mások által sosem tapasztalt melegséggel és gyengéd szeretettel halmozott el, mérnöknek nevelte s a fiú szintén a gyárban dolgozott példás szorgalommal s a láng esze, utódjainál nem igen tapasztalt zsenialitással.

Kellemes érzés fogta el, mikor az ifjura gor-dolt, majd eszébe jutott, hogy az autója hátkor a gyár előtt áll s ki kell mennie az egyik telepre, ahol a fia egész éjjel dolgozott.

Csengetett s titkárja oldalán lesietett a kapuhoz.

A nyolchengeres kocsi nesztelenül siklott tova a gyár gránitkockákkal kirakott síma utvonalaín.

A kijelölt műhelyhez érve, furesa moraj ütötte meg fülét. Mintha valami lázongás készülné, olyasféle hangok hallatszóttak.

Kröhne agyán átvillantak a következmények. Épp most? Amikor pár nap múlva szállítani kell? Sztrájk? Nem, soha!

Elhatározta, hogy rendet terem, Kopp, a titkár szállt s bement a műhelybe.

— Ujabb halott... Kideríthetetlen szerencsétlenség.

Kröhne ásitott. Már megint. A munkások kitudultak s öklüket rázva, heves gesztusokkal üdvözölték a vezért.

— Béremelést kaptok! kiáltott a tömeg felé Kröhne, részvétlen, hideg számitással.

— Bárgyu röhejjel feleltek a munkások.

— Támassza föl azokat, akik meghaltak. Támassza föl!

Kröhne kiszállt az autóból s lassu léptekkel megindult a gépterem felé.

— Meg kell néznem gondolta magában. Ez már a harmadik. Hadd higgyék, hogy szívem is van. Talán meg is kellene vigasztalni őket...

A gépterem egyik sarkában nagy csoport közepette feküdt a földön az áldozat, a technika, a pénzhajbászás, felesleges emberpoecskolás utálatos diadala...

A munkások sapkájukat levéve, elfásultan, komoran álltak a tetem mellett, amelyet hirtelenében durva zsákkal terítettek le.

— Látni akarom! szólt a parancs. A szivtelen kapitalista utasítására az egyik ördögi vigyorgással buzta le a takarót.

— Geoffrey! üvöltött fel a vezér s az eltorzult hullában, amelyek széthasadt koponyájából sebesen bugyogott a vér, Friedrich Kröhne a saját fiára ismert.

Az eset után még sokat fecsegtek, hogy Guindel bérelt fei embereket, akik a balesetet előidézték, de a rendőri vizsgálat nem jutott pozitív eredményre.

Az tény, hogy George Guindel Európába utazott s Friedrich Kröhne megvásárolva a sokat óhajtott gyárat, a halála után az összes üzemek korlátlan ura lett.

SZINHÁZ ÉS MOZI

MŰSOR:

Péntek fél 8-kor először: Régi nyár. Bérletszünet.

Szombat fél 8-kor: Régi nyár. — Bérletszünet.

Vasárnap délután fél 4-kor: Nebántsvirág. Ferenczy M., Szigeti Jenő.

Vasárnap este fél 8-kor: Régi nyár.

Hétfő A) bérletben: Régi nyár. Kedd B) bérletben: Régi nyár.

Szerda délután 3-kor: Hamlet. — Ifjúsági előadás. Thuróczy Gyula a címszerepben.

Szerda este fél 8-kor C) bérletben: Régi nyár.

Csütörtök délután 3-kor: Hotel Imperiál. Olesó zóna-előadás.

Csütörtök este fél 8-kor D) bérletben: Régi nyár.

Péntek bérletszünet: Régi nyár.

A SZINHÁZI IRODA HIREI:

Figyelmeztetés! Mától kezdve az esti előadások pontosan 8 órákor kezdődnek! — A Nebántsvirág vasárnap délutáni előadása pontban 4 órákor kezdődik!

A Régi Nyár 12 szenzációja:

1. Pompás szöveg, mulatságos esemény, fehér operett.
2. Csupa sláger, fülbomlasztó, vérből operettmuzsika.
3. Káprázatos kiállítás, fényes díszletek, elegáns ruhák!
4. Remete Géza főrendező rendezésében tökéletes előadás.
5. Csanak Béla karnagy vezényletével kifogástalan zenekar!
6. Kovács Terus 12 szenzációs ruhájával a primadonnaszerepben.
7. Tihanyi Jutka elragadó bakfiss.
8. Tamás Benő — Halasiné kacagató szerelmes párja.
9. Antók Ferenc — Lázár Tihamér hódító eleganciája.
10. Misoga Laci — Sugár Mihály szédületes groteszk táncai.
11. Ének, tánc, divatrevü, 24 táncos görli és boy.
12. Frici, fejdísz, kreációk, Kovács Nővérek szenzációs görli-ruhák, Beresényi Tibor festőművész művészi díszletei!

A Régi Nyár egész héten minden este fél 8-kor! — Az első három előadásra sorba állva tömegesen váltják meg jegyeiket az érdeklődők!

Nebántsvirág — vasárnap délután fél 4 órákor olesó árákkal

Nebántsvirág — kacagató operett, bűbájos muzsika — vasárnap délután. — Címszereplő: Ferenczy Marina, orgonista: Szigeti Jenő, őr-nagy: Misoga, őrmeister: Tamás, színházigazgató: Sugár, hadnagy: Ungar István, fejedelemszony: Halassiné. — Jegyváltás!

Nebántsvirág — Kacagó délután!

MOZGOSZINHÁZAK MŰSORA

Uránia: Bombadölt bálványok (Ha az Istenek összefognak). Társadalmi dráma, Dolores Costello, Warner Oland.

Vigszínház: Charlie Chaplinnal a Cirkusz és Fehér pantalló (Nadrág teszi az embert) Johnny Hinesse.

Szombattól Apollóban: Putty Lyával: Charlotte kicsit bolond. Megelőzi: Milliomos Jimmie, vidám kaland. — Richard Talmadgevel. Jön: A karrier, Ivan Mosjoukinal.

„Meteorban” szombaton: „Ne légy babonás”. Különös történet 8 telvonásban. Douglas Fairbanssal. És a fényes kísérő műsor. Előadások: 7 és 9 óra.

A KULISSZÁK VILÁGA

Hoi van az a nyár, az a régi szerelem? A „Régi nyár” mai bemutatója előtt - Kovács Terus nyilatkozik szerepéről - Tihanyi Jutka a bájós bakfis

A magyar operettirodalom történetében ritkán fordul elő, hogy két fiatal és mondhatni teljesen ismeretlen szerző ugyanabban a szezonban két valóságos slágeroperettel lépjenek a nagyközönség elé.

A Városi Színház a téli szezonban mutatta be Budapesten a kabarészínpadon előnyösen ismert ifj. Békeffy István és Lajtay Lajos „Mesék az trógepről” című operettjét. A két ifju szerző első operettjével egy csapásra meghódította a közönséget és az ismeretlenségéből egyik rapról a másikra a beérkezettek közé emelkedett.

És mégsem szédítette el őket az első operettjük sikere, hanem amikor még javában futott a „Mesék az trógepről” nagy szériája Budapesten, Békeffy leült az íróasztala mellé, Lajtay a zongorához és tovább dolgoztak. A munka eredménye a „Régi nyár”.

„A régi nyár” bemutatóját Budapesten számtalan újságcikk, polémia és veszekedés előzte meg. Ezeknek központjában elsősorban Fedák Sári a másodikvirágzásában is ünnepezt „régi” primadonna állott.

Fedák Sári a régi nyárra való emlékezéssel mint társszerző akart csatlakozni a két fiatal komponistához, mert állítólag ő volt az, aki a librettó témáját adta.

De nemcsak társszerző, hanem színházigazgató, főrendező és minden egyéb akart egy személyben lenni. A szereposztást akarta dirigálni, egyes színészek fellépése ellen tiltakozott, úgyhogy valóságos kaosz keletkezett a Régi nyár körül.

Sebestyén Géza a Városi Színház és Budai Szinkór nagyszerű igazgatója azonban energikusan lépett közbe és kijelentette:

— Az én színházamban én vagyok az igazgató, én osztom a szerepeket.

Igy történt azután meg, hogy a főszerepet, amit Fedák szeretett volna és amit magának vindikált, Sebestyén egész egyszerűen Honthy Hannának osztotta ki. Fedák perrel fenyegetődzött de minden hiába való volt, mert Honthy Hannával a címszerepben került színpadra Budán a Régi nyár és óriási sikere volt, amit bizonyít az is, hogy az egész nyáron műsoron volt. Sőt.

A premiért megelőző polemikák kitűnő reklámnak is bizonyultak volna, de a Régi nyárnak erre nem volt szüksége. Megesimálta a sikerét nélkül is. Nyári operettnek volt száma, azonban a téli szezonban is kassza sikert jelentett volna.

A Régi nyár egy ismert nevű sztárnak, Máriának az élet története, akit tizenhét évvel ezelőtt gavallérja minden szó nélkül elhagyott. Tíz percre távozott és tizenhét év múlva tér vissza fiatalon, aki akkor már kész fiatalember.

Csodás véletlen folytán ugyanazon napon érkezik haza Máriának titokban

tartott nagy leánya az intézetből.

A fiatal gróf szerelemre lobbant. — Mária azonban nagyon vigyáz, nehogy megismétlődjön leányával is ugyanaz, ami vele történt tizenhét évvel ezelőtt és a szó szoros értelmében 5 nő-dítja meg leánya részére a fiatal gróft.

A végén természetesen a régi szerelem is lángra lobbant és a hűtlon, de meglért férfi oldalán végre megtalálta Mária is a boldogságot.

Ma este hozza ki a Csokonai színház parádés szereposztásban a Budai Szinkór nyári slágeroperettjét a Régi nyár. Próbá közben beszélgettem Kovács Terussal, aki szerepéről a következő nyilatkozatot tette:

— Régen volt ilyen nagyszerű szerepem, mint a Régi nyárban Mária. Mondhatom, hogy alapos felkészüléssel lépek holnap a színpadra és hiszem, hogy a darab debreceni sikere sem fog elmaradni Szolnokon már játszottuk ezt az operettet és soha nem látott si-

kere volt ott a Régi nyárnak. Minden nap 3—400 ember fordult vissza a pénztártól, mert nem tudtak jegyet kapni.

— Tizenkét új toálettet csináltattam erre az alkalomra és mondhatom magának, hogy rá költöttem az egész apji és anyai örökségem.

Tihanyi Jutka bakfis szerepében lép újra a debreceni közönség elé. Ez a tehetséges fiatal színész is mindent el fog követni, kijelentése szerint, hogy a darabot itt is sikerre vigye. A múlt héten néhány napig Budapesten volt, ahol új ruhát szerzett be és néhány órát is vett, hogy menél jobban felkészülten álljon ma este a rivalda elé.

Misoga László táncairól csodákat regélnék a színház tájékán és színészek mondják — már pedig ha ők mondják, akkor úgy is van — hogy Szolnokon valóságos extázisba hozta ez a kifizető táncos a közönséget bravuros táncával. — Végre alkalom lesz bemutatkozni a debreceni közönségnek — mondotta Misoga — és meg tudom mutatni, mit tudok. Végre az első alkalom, amikor azt adhatom, ami vagyok.

Kíváncsiak várjuk a bemutatkozását. — Az együttes tehát készen áll a bemutatóra.

(Cyrano de Bergerac)

A városi tanács nem fogadja el a mozi-tröszt pénzét

A közgyűlési határozat értelmében visszautalják a házipénztárba befizetett összeget

Ismeretes, hogy Debrecen városa régen húzódo harcot folytat egy moziengedélyért, amelynek a jövődelméből a színház fenntartását akarja biztosítani. — A moziengedélyhez nem tud hozzájutni a város, ellenben a belügyminiszter egy egyezséget létesített az egyesült Vigszínház, Apolló és Uránia mozgóképekkel, amelyek 25.000 pengőt fizetnek éventeként 12 részletben a Csokonai-színháznak és az elmúlt esztendőre pedig 16.000 pengőt. Ezt a 25.000 pengőt addig fizeti a mozi-tröszt, amíg a jelenlegi helyzet fennáll.

Ez az egyezség a legutóbbi törvényhatósági közgyűlés elé került, amely azonban nem fogadta el és fenntartotta eredeti határozatát, a mely szerint ragaszkodik a moziengedélyhez és tiltakozik az ellen, hogy a mozi-tröszt a város házipénztárába fizesse be a színházi segélyt.

A városnak ezzel az álláspontjával szemben

a mozi-tröszt természetesen tudomásul vette a belügyminiszter leiratát, amely így szankcionálta az egyezséget és annak megfelelően a 25.000 pengő első részletét, 2083 pengő és 61 fillért befizették a házipénztárba, — amely mint közpénztár nem utasítható vissza a pénzt.

A mozi-tröszt egyúttal átíratot

intézt a városhoz, amelyben kérte, hogy a múlt évre járó 16.000 pengő befizetésének módzataira kezdjenek közvetlen tárgyalásokat.

A mozi-tröszt átíratát, amelyet Szabó József nyugalmazott alispán írt alá, a városi tanács csütörtöki ülésén terjesztette elő dr. Csűrös Ferenc kultúratanácsnok, aki azt javasolta, hogy a közgyűlési határozatra való hivatkozással az ügyet tartásuk függőben és értesítettül kérte a mozi-trösztöt, hogy a pénz letétben van és afölött a mozi-tröszt szabadon rendelkezik. Az előző évre szóló összegre vonatkozólag pedig a városi tanács nem bocsátkozhat tárgyalásokba.

Dr. Vásáry István polgármester-helyettes javaslatára a városi tanács úgy határozott, hogy

a tanács utasítja a házipénztárt, hogy a befizetett 2083 pengő 61 fillért a mozi-trösztnek visszautalja, egyúttal pedig értesíti Szabó József alispánt, mint a mozi-tröszt vezetőjét, hogy a múlt évi 16.000 pengő befizetésének módzataira nézve a városi tanácsnak nem áll módjában tárgyalásokba bocsátkozni.

A számvevőség ennek megfelelően utasítást kapott a pénz visszautalására.

A mozi-ügy ezzel ismét új fejfezethez érkezett el.

A legnagyobb vidéki rádió szaküzlet

Stúdió Rádió BLEYER ERNŐ
Ferenc József-ut 41.

Budapesti árak. Rádióügyben díjtalan felvilágosítás

Philips gyártmányokban óriási választék.
Telefunken, Nora, Bappo, Saba stb.
alkatrészek állandóan raktáron.

Villanycsatlakozókban és villanyfelszerelésekben meglepő választék. — „Takarékosság” révén kedvező részletfizetés.

Bémulatos hatású arcszépítő szer a

Fáy-crém.

Gyorsan és biztosan eltávolít szepit, májfoltot, pattanást.

Egy tégely ára — — — 1 F
Hozzávaló Fáy szappan szintén 1 F

Kapható: **Grósz Nagy Ferenc**
Arany Egyszarvu Gyógyszertárban
Debrecen, (Színház mellett).

A NAP HIREI

Nem Budán lesz a kutyavásár

Hozzávetőlegesen is igen nagy érdeklődés előzheti meg azt az érdekeskedést Németországnak, hogy kutyavásárt fognak tartani az egyik vidéki városában. Kutyavásár, a vásár legvásáraasabb értelmében. Kutyákat vonultatnak fel, csak úgy, mint mifelénk egy-egy országos vásáron lovat, vagy birkát. S amint hírlik, igen népes „felhajtás” ígérkezik. Ezzel aztán ad actam is lehetne tenni ezt az ügyet, ha minket magyarokat kutyalíter közelebből nem érdekelné a dolog. Már pedig nyilván érdekelné, nem mintha Magyarországon is benevezett volna a kutyavásárra, nem, erről legalább is nincs esély szerint tudomásunk. Ellenben a dolog úgy áll, hogy mi magyarok észszázadok óta biztattuk magunkat azzal a nemes egyszerűségű közmondással, hogy: majd lesz még Budán kutyavásár! Most aztán az a helyzet, hogy nem Budán, hanem Németország egyik vidéki városában lesz az a sokat emlegetett kutyavásár. Ennek a bonyolult ügynek nyilvánvaló, hogy történelmi láttára is van. Egész biztos, hogy már volt egyszer Budán kutyavásár s még egy másik leendő vásárral kecségtettük magunkat, — de éppen ez a baj. Tudvalevően mi nem igen tudunk titkot őrizni, hiszen szokimondásunk hagyományosan közismert, mint azt a történelem számtalan esete igazolja. A mi terveinket mindig előre megtudja a világ s ha életrevaló az a terv, akkor meg is előznek a kivitelben bennünket. Ezek után most már akárki beláthatja, hogy a sokat emlegetett kutyavásár tervét is megveszélte: valamelyik pápaszemes német, aki újtáborhelytében éppen eleget hallhatta nálunk és most csupa konkurenciádól megcsináltatta otthon a kutyavásárt, míg mi aztán egyik közkeletű közmondásunkat berakhatjuk a múlt emlékei közé, mert immáron elvesztette aktualitását, amit pedig száz éven keresztül fenn tudott tartani. Kellett nekünk olyan sokat emlegetni azt a kutyavásárt? Sz. R. I.

— Debrecen város kiküldöttjei a szabóesi hősi halottak emléknapján. Szabóesvármegye grandiózus emlék: szobrot emelt a világháboruban elesett hőseinek. A szabóesi lapok emlékművét október hó 21-én, országos ünnepség keretében leplezik le Nyiregyházán, ahová ez alkalomra Horthy Miklós kormányzó és József főherceg is lefognak utazni. A rendező bizottság most megkereste Debrecen város tanácsát és kérte, hogy képviseltesse magát az október hó 21-i ünnepélyen. A tanács dr. Magoss György polgármester távollétében, dr. Vásáry István polgármesterhelyettes és dr. Csűrös Ferenc közművelődési tanácsnokot bízta meg a város képviselével, akik koszorút is fognak helyezni a hősök emléksobrára Nyiregyházán.

Házigazda és lakó háboruskodása a bíróság előtt

Három hónapra ítélte el a törvényszék a házigazdát, mert befeszítette lakójának lakása ajtaját

Érdekes magánlaksértési, testi sértési és becsületsértési ügyben tárgyal esütörtökön délelőtt a debreceni kir. törvényszék Rézler Ervin büntetőtanácsa. A vádlottak padjára Csonka János és Borbély Sándorné kerültek viszonvád következtében. Csonka János ellen Borbély Sándorné tett magánlaksértés és testisértés címén feljelentést, viszont Csonka viszonvád emelt Borbély Sándorné ellen becsületsértés miatt.

Az ügynek előzményei a múlt év októberére nyulnak vissza. Abban az időben Csonka János házában lakott Borbély Sándorné s bizonyos differenciák miatt már felmondásban volt. Lakását egy hónap múlva kellett volna elhagynia. Múlt év október 28-án történt, hogy Csonkát lakástkeresők felkeresték s amikor a házigazda feleségével meg akarta mutatni a kiadó, Borbélyné lakását, az asszony az ajtót bezárta Csonkáék előtt s kiszólt a szobából, hogy nem engedi be őket.

Borbélyné már azelőtt több esetben kellemetlenkedett házigazdájának. Csordásné meg is jegyezte ekkor:

— Látod, hogy csinál, hát még ha te nem vagy itthon, akkor mit művel...

— Esküvője napján okvetlen keresse fel Liener műtermét, Csapó uca 1. szám alatt. Telefon 17-22.

— Izraelita istentiszteletek a Deák Ferenc ucai templomban, Beréssz, újholdkőhirdetés szombatján: Pénteken este 5 órakor. Szombaton reggel Haskomoh 7 órakor, Muszaf-ima bármicvó avatással délelőtt fél 11 órakor, Mijeho-ima délután fél 4 órakor, — Máárv-ima háromnegyed 5 órakor. — A Kápolnás ucai templomban szombaton reggel egynegyed 8 órakor. Hétköznapokon reggel fél 7 órakor és este egynegyed 6 órakor. Az elnökség.

— A város és a vasmunkások ünnepélye. A Magyarországi Vas- és Fémmunkások okt. 7-én ünnepi előadást tartottak Debrecenben, melyre meghívták a városi tanácsot is. A városi tanács azonban a polgármesterek kulturális értekezlete miatt nem tudott az ünnepségen résztvenni és képviselőt sem tudta magát. Ehelyett a küldött páhalyjegyet a városi tanács 10 pengővel megváltotta.

x Az őszi tárlat egész napon át nyitva a Városházán.

— Felülvizsgálták a zenede renovált dísztermét. A városi tanács hétfői ülésén a műszaki ügyosztály jelentést tett, hogy a zenede szépen renovált dísztermét felülvizsgálták és ott mindent a legnagyobb rendben találtak. A vizsgálat azt az érdekes megállapítást tette, hogy Toroczki Oswald tanár, aki a renoválási munkálatokat végezte többet végzett, mint amennyit vállalt. Ezért mindenestre csak elismerés jár a kiváló művésznek.

Csonka, aki egyébként is haragudott lakójára, e szavak után az ajtóknak esett s azt befeszítette, a lakásban pedig a kezében lévő lécdarabbal az asszony bal kezére sújtott úgy, hogy 8 napig tartó sérülést szenvedett ezáltal. Ugyanekkor Borbélyné súlyos szavakkal szidalmazta házigazdáját.

A bíróság a vádlottakat hallgatta ki a tárgyalás megnyitása után, akik mindketten kijelentették, hogy nem érzik magukat bűnösnek s a tényállást más és más beállításban ismertették.

A tanúhallgatás során beigazolást nyert az, hogy Csonka befeszítette Borbélyné lakása ajtaját és hogy a kezére sújtott. Ellenben nem nyert teljes bizonyítást az, hogy az asszony a vád tárgyává tett kijelentésekkel illetve volna Csonka Jánost.

A perbeszéd elhangzása után a bíróság ítélethozatalra vonult vissza s rövid tanácskozás után hirdetett ítéletet Rézler tanácselnök. A bíróság a vád értelmében mondotta ki bűnösnek Csonka Jánost s 3 hónapi fogházbüntetésre ítélte; ellenben Borbély Sándorné vádlottat az ellemelt vád és következményei alól felmentette. Az ítélet ellen az elítélt felebbezést jelentett be.

— Bemészlik az útkanyarulatnál levő fákat. A kereskedelmi miniszter körrendeletet küldött a városokhoz, amelyben utasítja a hatóságokat, hogy a gépjárművek által használt útvonalokon, a kanyarulatoknál levő útszéli fákat, karókat, be kell meszelni, hogy a kanyarulat feltűnőbb legyen. A gépközi közlekedés megkönnyítése, illetve a veszély elhárítása indokolja a miniszteri rendeletet.

— Haukland norvég író nem jöhetett Debrecenbe. A norvég nemzet híres írója, Haukland, jelenleg Magyarországon tartózkodik. Úgy volt, hogy már szerdán délből Debrecenbe érkezne, de ez nem következett be. Csütörtökön délből azután Germanus, a Pen Club titkárnak az aláírásával a következő távirat érkezett a polgármesteri hivatalhoz: „Haukland megbetegedett, látogatása elmaradt, elnézést kér.” Így azután valószínű, hogy a híres író debreceni látogatása végleg elmarad.

— A Debrecenben nyomorgó Felvidéki menekülteknek London László 1 kg. szalonnát és 2 kg. kenyert, N. N. 2 pengő 80 fillért adományozott. Felhívjuk a Sz. M. E. debreceni titkárságát, hogy az adományokat sürgősen vegye át.

x Hrabéczy plissében is vezet, gépplissé, művész plissé.

— Kultúrdéltán. Dr. Schönfeld József, Tordai Judit dr. Hahn Aladárné szerepelnek október hó 21-én a zsidó kultúrdéltánon a Városi zenedében. A Cionista szövetség október hó 21-iki kultúrdéltánján az Izr. Ifjak Dalköre magyar és héber számokat énekel.

Milyen idő volt és milyen idő várható

A Földrajzi Intézet jelenti október 1-én este 7 órakor: A depressziós rendszer átvonult felettünk. A légnyomás éjjel óta emelkedik, (estig 3 mm.-t). A depresszió átvonulásával kapcsolatban kevés eső is esett 1.3 mm., a mögötte kiáramlott óceáni légtömegek a hőmérséklet maximumát is kissé a tegnapi alá nyomták. Mai maximum 18.2 C. A talajtól 5 cm-re a maximum 20.6 C, 0 cm-en 22.2 C, 15 cm-en 13.6, 100 cm-en 13.8 C volt. Az éjszakai minimum a teljesen borult ég mellett szokatlanul magas 7.3 C.

Nyugati légáramlás mellett kissé felhős idő várható, éjjeli lehűléssel és gyenge köddel.

x Liener műterme Csapó uca 1. Telefon 17-22. Este és héris idében felvételek művilágításnál!

— Három embert lelőtt a csendőrpáncsnok. Bukarestből jelentik: 3 Kostonca melletti Panteade-Jos községben Bodarau csendőrpáncsnok és a primár összeszólalkoztak. A primár és a vele levő parasztok megtámadták a csendőrpáncsnokot, aki erre fegyverét használta. Három paraszt megsebesült, akiket kórházba szállítottak. A vizsgálatot megindították.

x Ifj. Zelinger, Kálvin-tér 4. szám. Izlésesen és olcsón fest címtáblákat, épület és hűtormázolásokat.

— Kőműves-, ács- és építő mester-vizsgákra, magánoktatással, felelőséggel előkészít Machó J. szakpedagógus, építőmester, Budapest, VIII. Rákóczi út 59. szám. Értekezés délután 2-3 óráig.

x Don-kozák kórus új műsorral november 4. Arany Bika. Jegyek a Méliusznál és Arany Bikában.

— A vas- és fémmunkások esportja 25 éves fennállása alkalmából október hó 14-én, vasárnap délelőtt fél 10 órakor a Munkás-Otthon nagyertermében, jubliáris ünnepi díszközgyűlést tart. A díszközgyűlés programja: 1. Előkép jelenet. Bemutatja a vas- és fémmunkások vigalmi gárdája. 2. Szavaltat A mi útunk. Irta Vancák János. Előadja: Pásztor Károly. 3. A Munka dala, fel szocialisták: Éneklő a vas- és fémmunkások dalkara. 4. A díszközgyűlés megnyitása. 5. Üdvözlő beszéd. Tartják Bárdos Ferenc országgyűlési képviselő, a vas- és fémmunkások központi szövetségének elnöke s dr. Györki Imre országgyűlési képviselő, a vas és fémmunkások központi szövetségének ügyésze. 6. Üdvözlések: Különböző testületek és egyesületek részéről. 7. Két gránátos. Magyar dalok. Éneklő Simon István operabéna. 8. Zászlónk kibontva. Éneklő a vas- és fémmunkások dalkara.

— Megérkezett az ipariskola textilgyűjteménye. Az ipariskola részére egy textilgyűjtemény beszerzését határozta el a városi tanács, amelyet azonban minisztertanácsi engedéllyel lehetett csak Németországból behozni. A textiltechnológiai gyűjtemény most érkezett meg és 550 pengőbe kerül. A tanács az összeget kiutalta.

Világhírű festőművészek **képműkiállítása** még három napig tart a Royal-szálló épületében.

Szomorú imádság

Isten, te megpróbálsz,
Velem méred erőd,
A felfoghatatlant,
A mindent-teremtőt.

Gyengén, nyavalyásan,
Hogy bírnám a harcot,
Míg egy pillantással
A világot tartod.

Jól van, hát esatázzunk!
Könnyű a győzelem,
Tán észre sem veszed,
S már elbántál velem.

En már nem is vagyok!
Ugy elvettél mindent,
Hogy most már keresem
Mindenben az Isten!

Isten, megpróbáltál,
Legyőztél, megvertél,
És mégis úgy érzem,
Hogy nagyon szeretél...

SZALACSY R. IMRE.

Debrecenben áll a Cotty ellenes bojkott

A magyargyalázó Cotty francia parfümgyáros ellen megindult bojkott változatlan erővel tart Debrecenben is. Valamennyi debreceni droguista és gyógyszerész bojkottálta a Cotty gyártmányokat. Lapunk múlt számában a közérdekű levelekben egyik olvasónk az írta, hogy a Korzó drogériában Cotty gyártmányú pudert látott. Megállapítottuk, hogy tévedés forog fenn ennél az állításnál, mert a Korzó drogéria is azonnal bojkottálta a Cotty gyártmányokat és a kirakatában volt szóbanforgó puderes doboz bár hasonló a Cotty-féle gyártmányokhoz, de azok valóságban nem magyar gyalázó parfümgyáros gyártmányai, így természetesen bojkott alá nem esnek.

Tíz évi fegyház, mert zsebkéssel agyonszúrta a főmolnárt. A szegedi törvényszék Buzder Lantos László főmolnárt, aki ez év márciusában, zsebkésével agyonszúrta Végh Károly főmolnárt, emberölés büntetést tíz évi fegyházra ítélte.

Egy borbélyeség felgyújtott több szalmakazlat. Kaposváron jelentik: Ifj. Fischer Miklós borbélyeség, Lábodon felgyújtott több szalmakazlat. A gyújtogató borbélyeségét a meglinceselésből csak a csendőrség tudta megmennteni. A kaposvári törvényszék most tárgyalta bűnügyét és bűnösnek mondta ki Fischer Miklóst gyújtogatás bűntetteiben, amiért 5 évi és 3 hónapi fegyházra ítélte. A vádlott felebbezett.

Hölgyeim!

Leszállított ár
ugy a festés, mint a
tisztításnál.

1 sima vászonruha	2 P-től
1 sima szövetruha	3 "
1 sima selyemruha	4 "
1 felöltő	5 "

WACHA-üzem
Simonffy-u. 55.
FEST, TISZTIT, MOS

Vakmerő rablótámadás a városi téglagyár környékén

Télikabátját és 16 pengőt tartalmazó pénztárcáját rabolták el egy téglagyári munkásnak az utonállók

Csütörtökön este vakmerő rablótámadás történt a városi téglagyár környékén, ahol Morvai András téglagyári munkást négy ismeretlen ember megtámadta és lehúzták róla a kabátját s abban levő pénztárcájával együtt, amelyben 16 pengő készpénz volt, tovább állottak.

Morvai a rablótámadáskor segítségért kiáltozott, azonban a környékben nem járt senki s támadói befogták a száját, hogy nagyobb lármát ne csap hasson. A támadók néhány perc múlva

elvégezték munkájukat, az ellenkező Morvait lefogták, lerángatták róla a kabátját s pénztárcájával együtt elmenekültek.

A rablótámadásról Morvai csütörtökön este jelentést tett a rendőrség ügyeletén, ahol elmondotta, hogy a városi téglagyárban lakik s körülbelül 10 óra felé iparkodott hazafelé, mikor megtámadták.

A rendőrség a vakmerő rablótámadás ügyében bevezette a széleskörű nyomozást.

Tízketézer pengő értékű ékszeret talált egy útkaparó. Szarvasról jelentik: A szombati autókatasztrófa amerikai áldozatának, Hermann Katalinnak, több ékszeret a csabacsüdi országúton egy szegény útkaparó megtalálta és beszállította a hatóságoknak. A talált ékszerek értéke 12.000 pengő.

Gramofon az iskolában. Klebelsberg gróf kultuszminiszter a magyar zenei termékek védelme és terjesztése érdekében rendeletet bocsájtott ki, amelyben a következőket mondja: A magyar zene védelme és istápolása érdekében a legszebb magyar zenei termékeket gramofon útján is kívánom terjeszteni. Azért bizonyos számú, — a folyó évben összesen száz — gramofonkészüléket és megfelelő lemezeket fogok az iskolák és iskolán kívüli népművelés céljaira beszerezni. A gramofonkészülékek nem kerülnek egy-egy intézmény végleges birtokába, hanem bizonyos időközönként a törvényhatóság területén belül tovább adandók lesznek. Hogy hova kerülnek először gramofonok, erre nézve ugy intézkedett a miniszter, hogy a népművelési bizottságok jelentsenek be kétszer, v. háromszor annyi községet, mint amennyi készüléket most engedélyez s ezek közül a miniszter maga fogja kiválasztani azokat, ahová a gramofonokat első ízben kell adni.

Egy tízezeréves fiu agyonlőtte az apját. Opplein városában tegnap borzalmas apagyilkosság történt. Kehl rendőrőrmester felelősségre vonta 14 éves fiát, mert a fiu állítólag pénzt lopott ki atyja zsebéből. A fiu tiltakozott a gyanúsítás ellen, mire az apja pofon vágta. A gyerek erre felkapta az asztalon heverő szolgálati revolverét atyjának és kétszer egymásután az atyjára lőtt, aki azonnal meghalt. A gyilkos fiut letartóztatták.

Eltűnt egy budapesti bankbizományos. Budapestről jelentik: Havas Lajos tőzsebízományos hétfőn eltávozott irodájából és azóta nem jelentkezett. Üzletfelei, illetőleg hitelezői, egymás után teszik ellene feljelentésüket, amelyek száma ma délelőtt már 14-re szaporodott. Az ügyészség még ma kibocsájtja ellene az elfogatóparancsot. Eddig, mintegy 50 ezer pengőt hoztak a feljelentések a főkapitányság tudomására.

Székesfehérváron 14-én kezdődik a VII. kereskedelmi kongresszus. Székesfehérváron tartják meg a VII. országos kereskedelmi kongresszust, október 14-én. A kongresszuson a magyar kereskedelem vezető férfiai az aktuális közgazdasági kérdéseket tárgyalják meg.

Egyhajításra megívott egy félliter szilvóriumot, de belehalt. Deák Péter, endrefalvi marhahajcsár, aki a balassagyarmati vásárról jövet útközben már alaposan felöntött a garatra, Endrefalván újból betért a kocsmába. Virtuskodásból fogadott, hogy egyhajításra kiiszik egy félliter szilvóriumot. Alig ürítette ki azonban az üveget hirtelen összeesett és rosszul lett. Hazaszállították, de segíteni már nem lehet rajta, mert nagy kínok között meghalt.

Két szerelőt az országúton eltemetett és fogvatartott a felborult autó. Justus János és Mészáros János autószerelők a budapesti országúton tegnap délelőtt egy javításra adott gépkocsit akartak kipróbálni. Közben az autó felborult és a két szerelőt maga alá temette. Csak hosszú idő múlva szabadította ki őket súlyos helyzetükből egy Szegedre tartó személyautó, amely azután kórházba szállította őket. A szegedi kórházban megállapították, hogy a két szerelő végtagjai szenvedtek sérüléseket.

Egy magyar dalárda sikere Zürichben. Zürichből jelentik: A Züricher Post hosszabb cikkben foglalkozik a Noszeda Károly igazgató vezetésével álló „Acélhang dalárda” vendégszereplésével és a hangversenyéről a többek között ezeket írja: A magyar kórus pompás hanganyaggal rendelkezik és hasonlíthatatlan bravourral és sugárzó fényvel bírtokában van a zenei átütő erő varázsának. Udvarias aktus volt, hogy egyes német és svájci komponisták németnyelvű dalait is előadták, de a legnagyobb örök a hazai szerzők tolmácsolásában jutott kifejezésre.

Mátyás kifogástalanul
fest, mos, tisztít
Péterfia uca 8.
Halvan-u. 43.

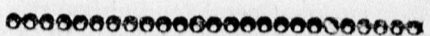
Ha takarékos akar lenni, cipő szükségletét
Grünwaldnál kell venni.

Kizárólag saját készítésű raktár férfi-, női- és fiucipőkben.
Sas uca 4. szám. Kölcsönös Segélyző palotában.

TEASKANNA

A „Teaskanna” védjegyű tea
a társaság, a család és a mindennapi
használat számára!

A has teltsége,

szívtáji fájdalmak és emésztési nehézségek a természetes „Ferenc József” keserűvíz használata által megszüntethetők és az agy, a szem, tüdő vagy szív felé irányuló vértolulások ellensúlyozhatók. Gyomor- és bélspecialisták igazolják, hogy a FERENC JÓZSEF vizet, különösen az ülő életmód következtében jelentkező bajoknál, nagyon kedvező eredményeket érnek el. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

Csak egy mosolyt

MEGFELELT

— Mit csinálnál te, ha egy millió pengő lenne?
— *Semmit!*

TÜZVESZÉLYES

— Most ugyebár, aláírtuk a biztosítási kötvényt. Ha teszem fel, holnap máris tűz üt ki nálam, mennyit kapok?
Az attól függ kérem. Legalább egy évi fogházat...

AGYONLŐTTEK A ROMÁN KATONÁK EGY ARADI CSŐSZT, MERT NEM ENGEDTE, HOGY ELLOPJÁK A KATONÁK A TERMEST.

Kolozsvár, október 11. Aradról jelentik, hogy a várban elhelyezett katonaság állandóan dézmálja a környékbeli gazdák termését. Egy fegyveres csapat legutóbb Tűh György újaradi gazda összes termését elszállította, egy másik esetben pedig Watz József zsigmondházi gazda kukoricáját vitték el még pedig Stroesen Thoma zsigmondházi portájára. Popi Juon esősz tiltakozott a fosztogatások ellen, de egy főhadnagy leintette e szavakkal: Nem akard megengedni, hogy az állam katonái lopjanak? Hadd lopjanak, itt nem a fiedet, de a svábokét lopják. A esősz ennek ellenére akadékoskodott, mire Danesen Nikolae káplár szolgálati fegyverével agyonlőtte. Beller Hans aradi sváb képviselő ezek miatt az állapottok miatt memorandumot intézett Bukarestbe a hadügyminiszterhez.

Megkezdtek a pisai ferdetoronny kijavítását. Évek óta terveket dolgoznak ki arra, hogyan akadályozzák meg a pisai ferdetoronny további elhajlását. Most a római és a Milánói műegyetem igazgatója és a római építészeti főiskola vezetője személyesen is részt vesz a pisai ferdetoronny kijavításának munkálataiban. Az elfogadott tervek alapján a munkások hozzákezdtek a torony megszilárdításához és így remélik, hogy megóvják az összeomlástól a híres tornyot.

RÁDIÓ-MŰSOR

Péntek, október 12.

Budapest 557.5 (3) (20) 11.45 Hírek, közgazdaság, s közben 12 órakor déli harangzó az egyetem-téri templomból, utána kamarazene. 1 Pontos időjelzés, időjárás és vízállásjelentés. 3. Hírek, közgazdaság, élelmiszerárak. 3.30 M. kir. kísérletügyi adjunktus előadása: Szület utáni teendők a szülőben. 4 Harsányi Gizi mesél a gyermeknek. 4.45 Pontos időjelzés, időjárás és vízállásjelentés. 5 Kenedy Géza előadása. 5.50 Az első budapesti Citera-kör hangversenye. 7 Mit üzen a rádió. 7.30 A m. kir. Operaház „Bohémélet” előadása. Dalmú négy képben. 10.15 Pontos időjelzés, hírek, időjárásjelentés és ügétversenyeredmények, utána cigányzene.

Külföld: 11 Bécs: Zene. 3 Zürich: Gramofon. 4.30 Milánó azz-band. 5 Bécs: Zeneakadémia. Nápoly: Dalhang verseny. 6.30 Hamburg: Angol nyelv. 7 Brunn: Gramofon. München: Jazz-band. 7.15 Stuttgart: Angol lecke. 7.30 Bécs: Olasz lecke. Königsberg: Francia lecke. 7.32 Lausanne: Német nyelvlecke. 7.46 Lausanne: Angol nyelvlecke. 8 Berlin: Kamarazene. — Frankfurt: Szimfonikus est. Lipcse: Hangverseny. 8.05 Bécs: Puccini: Tosca (opera). 8.15 Zürich: Egyházi hangverseny. 8.50 Nápoly: Massaneth: Werther (opera). 9 Róma: Zenekari hangverseny. 10.10 Langenberg: Esti hangverseny. 10.15 Lipcse: Zene.

x Magyar munkásnak ad kenyéret, ha harisnyát *Benyáts Emil* gyárából veszi. Eladás nagyban és kicsinyben, Debrecen, Piac ucca 18. szám. Tisza-palota.

— Debrecen makktermése. Az erdőigazgatóság jelentése szerint a város erdőbirtokain az idén mintegy 28 vagon makktermésre van kilátás. Ebből a mennyiségből 25 vaggont a város házi szükségletére tartanak vissza, a többi pedig elfogják adni. Ebből az előirányzott 12 pengő helyett 18 pengőre lehet számítani. A tanács tudomásul vette az erdőigazgatóság jelentését, egyben megbízta, hogy a felesleges makktermést értékesítse.

x Karácsonyfa-dísz vásár megkezdődött, lametta, angyalhaj, csillagzó vizsonteladók részére is, üveg-liszek már 8 fillértől darabonként, Springer papír és foto-üzletében, — Hasonlítsa össze árait.

x Smirnov Sergej orosz cári gárda-tiszt héttagnu Volga zenekarával és kórusával esténként a Városház ét-temben hangversenyeznek.

— Autóbilis betörők kifosztotak egy trafikot. Budapestről jelentik: A múlt éjszaka özv. Bajomi Földessy Gézának a hűvösvölgyi villamos vég állománál levő trafikjába és posta-ügynökségébe betörték, minden elmozdítható tárgyat elvittek. A kár közel 5.000 pengő. A rendőrség az eddigi tanúhallgatások után valószínűnek tartja, hogy a hűvösvölgyi betörést tettesei ugyanazok az autóbilis betörők, akik már hetek óta fosztogatják Pest környékét.

x Idegenek és vidékiek figyelmebe. A „Debreceni Kalauz” 180 oldalon, 40 képben ismerteti Debrecen városát és a Hortobágot. Ára részletes térképpel együtt 2 pengő. Kapható minden könyvkereskedésben.

Debreceni leventék sikere az országos versenyen

A debreceni céllövő csapat első díjként a kormányzó portréját kapta

A múlt napokban zajlott a leventék országos céllövő és sportversenye a fővárosban.

A debreceni leventék igen dicsőretre méltóan szerepeltek. Az országos levente céllövő bajnoki versenyen a Debrecen városi leventecsapat nyerte nagy fölénnyel az első díjat, illetve az országos bajnokságot, 94%-os átlagos eredményvel, ami kiváló teljesítmény.

A céllövő csapat tagjai voltak: Pikó (a legnagyobb egységet érte el, 97%-os találat), továbbá Gerőcz, Lóki, Tóth Sándor és Molnár leventék. — (Tóth Sándor már előzőleg a hajdumegyei versenyen is nyert.)

A szépen szereplő ötös csapat örökös díjként megnyerte *Horthy kormányzó rézkarc portréját, a kormányzó sajtókezü aláírásával*; ugyancsak örökös díjnak nyerte meg a csapat Pécs város tiszteletdíját, egy extra, díszes kiállítású céllövő fegyvert, amely ezüst plakettel van ellátva. A csapat ugyancsak *vándordíjat is nyert, egy hatalmas ezüst serleget*, amely az Országos Testnevelési Tanács versenydíja volt. A serlegen a következő felirat áll: „Az Országos Testnevelési Tanács vándordíja az Ország-

gos Levente bajnoki céllövő versenyen, 1928.”

A szép nyereségtárgyakat a testnevelési vezetőség a Nemzeti Hitelintézet kirakatában fogja közszemlére kitétetni.

Ami az atletikai versenyt illeti, itt is szépen szerepeltek a debreceniek. Ki kell emelni Szilágyi Dezső levente teljesítményét, aki a 400 méteres síkfutás harmadik helyezette lett. Ez az eredmény nagyon szép, mert tekintetbe kell venni, hogy a versenyen a budapesti hírneves atléták közül számosan indultak.

A leventék céllövő versenyével kapcsolatban az oktatók versenye is megtörtént. Itt is igen szép teljesítményt értek el. A bajnoki helyezésebe jutottak: Szentmiklósi János és vitéz Udvarhelyi oktatók 96 egységgel és Némethy Gyula vezető főoktató 95 egységsszámmal. — Ugy a céllövő levente csapat tagjai, mint pedig az oktatók igen értékes tiszteletdíjakat kaptak. Itt említjük meg még, hogy a céllövészet terén hajdumegyei leventék is kiváló teljesítményt nyújtottak. Egyik hajdumegyei levente lett az első az egyéni versenyben 99 egységsszámmal.

SPORTHIREK

Nagy az érdeklődés a Dréhr Serleg döntőjé iránt.

Vasárnap délután játszik le Debrecenben, Budapest és Keletmagyarország válogatott csapatai a Dréhr Serleg döntő mérkőzését, amely iránt nemcsak Debrecenben, de az egész Keletmagyarországon nagy érdeklődés nyilvánul meg, ami érthető is. Keletmagyarország ma nagyon ambicionálja, hogy Kelet csapata megszerezze a serleg védelmét és Kelet igen jó csapatot is állít ki. Budapest is a legjobb csapatával jön le Debrecenbe és a két kiváló amatőr válogatott csapat találkozására előrangú sporteseménynek ígérkezik.

Amatőr-mérkőzések

Vasárnap, dacára annak, hogy a Keleti válogatott játszik a Dréhr Serleg döntőjéért, három I. osztályú amatőr mérkőzés is kerül lejátszásra azok között a csapatok között, akik nem adnak játékost a válogatottnak. Így lejátszásra kerül a

DEAC—DTE

mérkőzés, amely a válogatott előtt, a Vasúti pályán lesz 1 órai kezdettel.

BUSE—DMTE

mérkőzés délután 3 órakor Berettyóújfaluban kerül lejátszásra, míg a két újdonsült II. osztályú csapat

Nagykállói SE—T.-MOVE

Nagykállóban ütköznek meg s vívna majd erős harcot egymás ellen.

II. osztályú mérkőzés.

is lesz vasárnap délután a DVSC pályán, a székgyári FC—nyiregyházi MTE között.

Juhász Attila vezető a Boeska—Budai 33-as mérkőzését.

A heti bíróküldés a következő: Boeska—Budai 33-as: Juhász dr. (szom-

bat). — Hungária—Ujpest: Boronkay Ferencváros—III. ker.: Gerő. — Szabaria—Somogy: Salgó. — Bástya—Nemzeti: Kann. — Kispest—Vasas: Béles. — II. liga: Attila—Pécs Baranya: Klein. — Józsefváros—Húso: Fesnyes G. — Bakk FC—Terézváros Széll. — Rákospalota—Vác FC: Vadnay. — Zala-Kanizsa — Erzsébetváros Himmler.

A Vidéki Kupáért

folyó küzdelmek során a Boeska és a Bástya megállapodtak a Somogy vezetőségével, hogy ősszel a vidéki Kupa mérkőzéseiket Kaposvárott fogják játszani. A Boeska—Somogy Vidéki Kupa mérkőzés október 28-án, míg a Bástya—Somogy mérkőzés november hó elsején lesz.

FELHÍVÁS!

Felkérem a Testvériség összes játékosait, hogy péntek este fél 7 órára a Gambrius sörháza a szakosztályi gyűlésre teljes számban föltétlenül jelenjenek meg. Tárty: vasárnapi csapat összeállítás. Intéző.

NYILT-TÉR

* E rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget sem a szerk., sem a kiadóhivatal.

Sárközi Sándor Hatvan-utca 17. szám alatti fűszerüzletét megszárdékozom venni. Felhívom azon üzleti hitelezőket, kiknek követelése a most lefolytatott kényszereljárás eljáráshoz nem szerepelt, bezárólag f. hó 17-ig jelentsék be nálam követeléseiket, mert különben azokért nem felelek.

Tompá Károly.

Hangya-üzlet, Péterfia-u. 46. sz.

Kolozsvár

modern fodrászata, speciális női hajvágás, ondulás, hajfestés, manicur **Rózsa ucca 3. szám.**

KÖZGAZDASÁG

MEGKEZDIK AZ ERDEI LEGELTETÉSRE A HAJTÓCÉDULÉK KIADÁSÁT

Az erdei legeltetést szabályozó szabályrendelet szerint a téli legeltetést az őszi vásárt követően kedden lehet megkezdni. Az idén azonban a zsidó ünnep miatt az őszivásár kitolódott és így természetesen a hajtócédulák kiadása is késedelmet szenvedett. Éppen ezért a városi tanács úgy intézkedett, hogy a hajtócédulákat szombattól fogva adják ki az arra jogosultaknak.

Az erdei legeltetésre a Nagycserén 1800 hold, a Halápon 2400 hold, a Felsőpacon pedig 170 hold áll rendelkezésre.

Terményfőzsdé.

A budapesti árutőzsdé hivatalos ár-folyamai: Buza: tiszavidéki 77 kg-os 26.30—26.50, 78 kg-os 26.50—26.70, 79 kg-os 26.75—26.95, 80 kg-os 27.00—27.10, felsőtiszai 77 kg-os 26.25—26.45, 78 kg-os 26.45—26.65, 79 kg-os 26.70—26.90, 80 kg-os 26.90—27.00, fejérmegyei, bácskai és dunántúli 77 kg-os 26.15—26.35, 78 kg-os 26.35—26.60, 79 kg-os 26.60—26.80, 80 kg-os 26.80—26.90, pestvidéki 77 kg-os 26.20—26.40, 78 kg-os 26.40—26.65, 79 kg-os 26.65—26.85, 80 kg-os 26.85—26.95. Rózsa pestvidéki 24.75—24.85, más 24.75—24.85, Árpa I-a 26.75—27.00, közép 26.50—26.75, sörárpa felv. 28.25—29.25, egyéb 27.00—28.00, Kéles 26.00—27.00, Repce 46.00—46.50, Zab I-a 26.50—26.75, közép 25.75—26.00, Tengeri tiszántúli — egyéb 31.40—31.75, Korpa 19.75—20.00, Lucerna 160—170, Lóhere 190—210, ararkás 170—185.

A terménypiac hivatalos árfolyamai: Buza októberre 26.40, zárlat 26.40—26.42, márciusra 28.70, 28.68, 28.74, 28.70, 28.78, 28.76, zárlat 28.76—28.78, májusra 29.42, 29.46, 29.40, 29.4, 29.40, 29.48, zárlat 29.46—29.48. — Rózsa októberre 25.54, 25.52, zárlat 25.52—25.54, márciusra 27.62, 27.72, 27.74, 27.70, 27.74, 27.70, zárlat 27.68—27.70. — Tengeri júliusra 30.42, 30.38, 30.42, 30.50, 30.46, zárlat 30.44—30.46, májusra 29.82, 29.72, 29.78, 29.74, zárlat 29.74—29.76.

Ferencvárosi sertésvásár.

Felhajtás 3500 darab. Árak: kónvív 152—66, közepes 168—178, nehéz 180—187.

Valuták

Angol font	27.85
Belga frank	79.775
Cseh korona	17.02
Dán korona	153.05
Dinár	10.06
Dollár	572.75
Francia frank	22.60
Hollandi forint	230.15
Leli	3.485
Lira	30.20
Német márka	136.55
Oszták schilling	80.75
Svájc frank	110.425
Spanyol peseta	93.10
Norvég korona	153.00
Svéd korona	153.50
Lengyel zloty	64.35

Szerkesztői üzenetek

„Rit”-hez. Ha a vers címét megváltoztatja és lehetőleg neve alatt hozhatjuk, akkor a közlendők közé sorozzuk „Egyedül”. Ennek a versnek bizony jobb, ha egyedül marad az ismeretlenség homályában.

Chaplin. Kivételesen jó cikk, ügyes megállapítások, de véletlenül sem akarunk irodalmi keretben reklámot adni.

Téli kabátot, Téli öltönyt Téli felöltőt, Téli fiukabátot már most vásároljon,

mert nagyon olcsón kapja Debrecen legnagyobb férfi,- fiu-
ruhaáruházában, a

Magyar Ruháipar-nál

közvetlen a Bika-szálló épületében.

25312-1928. II.

Zárt ajánlati verseny- tárgyalási hirdetmény fakitermelésre

Debrecen sz. kir. város tanácsa az 1928. év őszétől az 1929. év tavaszáig végzendő erdőkitermelési és fuvarozási munkálatokra zárt ajánlati versenytárgyalást hirdet. Az ajánlat tárgyat képezi körülbelül

- 3.000 köbméter mufa,
- 30.500 köbméter hasábla,
- 5.600 ürméter dorongfa,
- 9.200 ürméter gulyfa.

8.400 ürméter tuskó kitermelése és a kijelölt vasuti rakodóhoz, vagy rakárhoz való beközelítése.

A versenytárgyalási feltételek, a fakitermelési szabályok, valamint az ajánlati minta űrlap a városi Tanács gazdasági ügyosztályában (I. emelet 25.) megtekinthetők és 2 pengő díj ellenében megszerezhetők. Az ajánlatok lepecsételt borítékban „Ajánlat a fakitermelésre” felirással a borítékban folyóvízi október 27-ének déli 12 órájáig a polgármesteri hivatalba adandók be. Az ajánlatok felbontása október hó 27-én déli 1 órakor történik a Városháza tanácsstermben nyilvánosan. Elkészve adott, vagy a feltételeknek meg nem felelő, valamint távirati és utóajánlatok figyelembe nem vétetnek. Debrecen, 1928. év október hó.

Városi Tanács.

Sodrony ágybetéte!
legjobb minőséget készít
Neumann Péterfia ucca 17.

Fáradtságot időt és pénzt lakarít meg,

ha hivatala és saját részére könyv, zenemű, papír és íróeszközök szükségletét a

Méliusz

könyvkereskedésnél fedezi!!

Mert egy helyről, egy levélben megrendelhet minden számba vágó cikket, amire szüksége van és egyetlen folyószámlán kényelmes elszámolási lehetőség nyílik.

Mindenből a legjobb minőség van raktáron, a közszállítási szabályzatnak megfelelőleg **MAGYAR GYÁRTMANY!**

Irodafelszerelési szaküzlet. Üzleti nyomtatványok és könyvek saját nyomdájában, vonalzó intézetünkben, illetve könyvkötészetünkben széleskörűen és csinosan készülnek el. Nagyobb szállításoknál készséggel nyújtunk díjmentes ajánlatot.

Megrendelések címzése:

MÉLIUSZ KÖNYVKERESKEDEK
Debrecen, Ferenc József-ut 26. sz.
Telefon: 2-70.

Hirdetmény

Debrecen sz. kir. város törzsméneséből és törzsgulyájából létszámfeletti kanca és ménesikók tenyész tehének, üszök, idei üsző és bika-borjúk, 1, 2 és 3 éves tinók 1928 évi október hó 15-én hétfőn délelőtt 9 órakor a baromvásártéren elárvereztetnek.

Városgazdai hivatal.

APRÓHIRDETÉSEK

Egyedüli felvételi hely: József kir. herceg utca 1., Arany Bika épület. Egyszer fizet és két lap: a DEBRECZEN és TISZÁNTÚLI HIRLAT közli apróhirdetését. — Apróhirdetésekre telefonon felvilágosítást a 7-88. telefonszámunk alatt kaphat.

Levelezés

„Barátnők”

kiadóba, kérem átvenni. 314

Allást kereső férfiak

Szorgalmas

fiatalember kisebb irodai vagy bármilyen gyakornoki állást keres. Cím a kiadóban. 346

Kezdőknek

francia, német órákat adna, korrepetálást vállalna, vagy rajz és zene órákat is adna kolozsvári egyetemi hallgató. A délelőtti órákban középiskolások magánoktatását, vagy irodalmi alkalmazást keresne. Gépírásban jártas, német, francia, román nyelven beszél. Megkereséseket „Kolozsvári” jelleggel a Debrecen szerkesztőségében, vagy kiadóhivatalában szíveskedjenek leadni. xx

Nyugdíjas tisztviselő öb nyelvet beszél, jó megjelenésű, vasuti igazolvánnyal rendelkezik, megfelelő alkalmazást keres, bármilyen vállalatnál. Szíves értesítést „Jó munkaerő” címen kér a „Debreczen” kiadóhivatalába. (P)

Allást kereső nők

Gazdaasszonynak ajánlkozom magános emberhez, vidékre is megyek. Cím a kiadóban. 315

Tisztviselő

több éves gyakorlattal — könyvelés, folyószámla, váltó, levelezés és gépirásban perфекt — elhelyezkedne. Piribauer Istvánné, Hüvelyes u. 1. 312

Betöltendő állás nők részére

Szobaleányt jó bizonyítvánnyal keres Engel Lászlóné. — 355

Manicuros és fodrásztanuló leány vagy fiu azonnal felvétetik. Keszely, Király 5. 345

Házvezető

tanára kerestetik. Cím a kiadóban. 352

Mindenes

ügyes fiatal szakácsnő jó bizonyítványokkal kerestetik. Ajánlatok 15. előtt ifj. Schwarcz Samu ügykereskedő, Tiszafüred címre küldendők. 331

Bejárónő

felvétetik azonnal. — Gólya ucca 4. sz. 311

Betöltendő állás férfiak részére

Szabótanuló

felvétetik. Piac u. 41. szám. 4-a

Rőtössegéd

azonnal felvétetik Belgrádnál. 327

Egy

ügyes segéd azonnal felvétetik. — Csengeri lisztgyakreskedő, — Rákóczi 1. 325

Kifutó
fiu, 16—18 éves, azon-
nalra felvétetik. Liszt-
raktár, Árpád-tér 10.
329

Cipész-segéd
fölvételnek, Teleki uc-
ca 40. szám. 358

Azonnali
belépésre keresek jól
bevezetett helyi ügynö-
köt. Ugyanott bolti-
szolga felvétetik. Lin-
denfeld, Dégenfeld-tér
310

Fiatal
fodrászsegéd felvétetik.
Bazsek, Csapó u. 72.
317

Villanyszerelő-
tanulót felvesz Polgár,
Csonka u. 20. 328

Kifutó
leány, megbízható, fel-
vétetik d. u. 2-kor —
Csonka u. 8. 322

Faasztergályos
tanulónak egy fiu fel-
vétetik. Könyves Tóth
Antal, Rákóczi ucca 14.
szám. 300

Tanuló
felvétetik Radó selyem-
rőtös üzletében, Szé-
chenyi ucca 11. sz. 255

Ajánlat

ISKOLA.
hegedűk, vonók, tokok,
lurok, mindenféle hang-
szerárú és alkatrészek
legolcsóbban beszerz-
hetők Szendrő Sándor
hangszerárú raktárá-
ban, Batthyány ucca 22
24-a

LAKATOS.
munkát elsőrendű kiví-
telben készítenek Piac u.
28. Főposta mellett. —
Autógenhegesztés. —
Tanulókat felvesznek. Ifj.
Lőkody Sándor lakatos-
mester. Telefon 17—18.
27-a

CSILLAROKAT
gyárt, legolcsóbb árban
elad, átalakítást és új-
színezést vállal, Föld-
vári, Széchenyi ucca 55
szám. 32-a

DEBRECZENSKY
sűrűpitosnát. Halköz 8.
Kész hancserek, divá-
nyók, matracok, bőr és
berzely fotelek állan-
dóan raktáron. Megren-
delést, javítást jutányos
áron eszközöl. Telefon
szám 1700. 3-a

NÉMET-FRANCIA
angol és általában min-
den nyelvoktatást, kor-
repetíciót, előkészítést
vizsgákra, olcsón és
eredményesen, könnyű
módszerrel vállalnak
kiváló szakértők. Fel-
világosítást nyújt dr.
Kövessy József a „Deb-
reczen” szerkesztőségé-
ben, este 6—7 óra kö-
zött. xx

TEGYEN
egy próbát Vegyen. —
vagy jellemben Vargha
Órás és ékszerész. —
Mester utca 12. Olcsó
áron ad órákat és ék-
szereket. 37/a

HENGCSEREK
diványok, matracok, s
paplanok, olcsón. Meg-
rendelések, javítások ju-
ányosan, Erdöss, Si-
nonffy ucca 31. szám,
Tanuló felvétetik. 6-a

POROSSZÉN
prima minőségű, má-
zsánként 6.80, hazai-
szén jómínőségű má-
zsánként 3.20 hazaszál-
tva Rosenfeld Kálmán
Salétrom ucca 12. Tele-
fon 6-74. szám. 7-a

BÖRGARNITURAK
berzely fotelek legol-
csóbban Szabó József
kárpitós, Varga utca 1.
szám 7/a

POLOSKAJAT
sváb-bogarat ereret,
pakányt 24 órán be-
lül kiterítve szabá-
dalmazott irtószere-
lét nagyon olcsón
kaphat. Érdeklében gyö-
ződjön meg. Kapható
Stern festéküzletben
Piac ucca 10. (Biká-
sá szomben) 49-a

NŐI
kalapok jutányosan ké-
szülnek, alakítást vállal
Turizé, Paacsirta 41. 8/a

MÁTHEI
Erdre szerelőmester vál-
lól központi fűtést, víz-
vezeték, csatornázás, —
fűtőberendezést és min-
den e szakmába vágó
javításokat. Iroda és
műhely Csapó ucca 24.
szám. Telefon 3—21. sz.
888

TIZENNEGY NAPIG
Annynál. Minden rak-
áron levő filcz és bár-
söny kalapokból kasz-
szánál 10 százalék ked-
vezmény, díszített ka-
pok 6 pengőtől, ala-
kítás 3 pengő, Csapó u.
17. szám alatt. 56-a)

Agytollat
gözzel, felelősség mel-
lett tisztit Lengyel kel-
mefestő, vegytisztító,
Csapó ucca 28. szám,
Batthyányi ucca 1. 14-a

Üzlet áthelyezés.
Tisztelettel értesítem a
vevőimet, hogy beton-
árúüzletemet Bőször-
ményi út 2-b) alá Stern
főle Kéfégyárral szem-
ben helyeztem át, ahol
mindennemű égetett
eserép, betoncserep kő-
gyűrűk, cement lapok,
legjutányosabb árban
kaphatók. Tisztelettel
Krausz Albert. 15-a

SOFFÓR
vizsgára szaksterüen. —
műhelygyakorlattal csak
Kiss gépműhely 18 ó-
ra óta fennálló soffőriskó-
laja készíti elő. Erzsébet
ucca 20. Telefon 9—01.
33 F

Téli alma és körte
kézzel szedett, kapható
Szávay ucca 6. 162

Legszébb
filc, bársony kalapok
Péterfia ucca 26. szám,
kalapszalom. Alakítá-
sok modellek után. 275

SZÁRAZ
bűkk, tölgy, gyertyán-
tölgyfa, szalon porosz-
szén, bánya kocsz leg-
olcsóbban Grünfeldnél,
Csapó utca 16. Telefon
982. szám. 21/a

Gépszurrt,
endlizést, gombáthuzást
pontosan készítek, Fe-
nyő Sándorné, Piac u.
26-b) emelet. 298

KOCSIKAT
legszebb kivételben ké-
szít, javít, ócska kocsit
vesz, elad — Szentpéteri
kocsigyártó, Bethlen uc-
ca 48. szám. 8/a

EBÉDKOSZTOT
még korlátolt számban
vállalok. Menü 80 fillér-
től 1.20-ig. Házhoz is
küldöm. Kut utca 62.
2/a

A legolcsóbb
tüzelőanyag, szagtalan
kő és salakmentes Be-
rentei szén, mely a bor-
sodi szének között leg-
jobb házi tüzelésre. —
Kapható kizárólag ház-
hoz szállítva is Gabányi
Sándor utóda cégnél,
Csapó u. 28. Telefon
4—49. 13-a

Tanár
korrepetál, vizsgára elő-
készít, nevelői állást
vállal vidéken. Simon
Dezső, László u. 14. sz.
208

HRABÉCZY
plissében is vezet, gép-
plisse, művész plisse.
32-a

SZÁRAZ TŰZIFA
és szén, legolcsóbb be-
szerzési forrása Kovács
Gyula telepe, Károly
Ferenc József út 18-b)
Telefon 4-64. 1-a

TÖLGYFA,
bűkkfa, főlövő vagy
hasábosan, porosz kö-
szén legolcsóbban meg-
rendelhető Varga ucca
11. szám. 1350

Hontka
hölgyfodrász Czeglédy
fodrászmesternél dolgo-
zik. Külön terem! —
Csapó 54. 350

Paplant
készítek, javítok. Ház-
hoz is megyek. Paplan-
varroda, Hajó ucca 20.
335

LEGMODERNEBB
szépségápolás — pár'si
nédszerrel. — „Terka”
Kozmetikai intézetben,
Piac ucca 72. I. e. 1380

ANGOL ÉS FRANCIA
nyelvoktatás. Született
angol, (angliai) és fran-
cia diplomás tanerők
kizárólag társalgás út-
ján tanítanak, (háznál
is). Dr. Fejes nyelv-
iskola, József kir. her-
ceg ucca 12. sz. 1400

Zongorát
készítek, veszek, el-
adok, hangolok, javít-
tok, cserélek. Rakovsz-
ky zongorakészítő, Vig-
kedvű Mihály u. 35.
Telefonhívó 11—33. sz.
175

Pénz-
kölcönt — 10 vagy 25
—30 évre is — folyó-
sított ingatlanra a —
Földhiteliroda, Hunya-
di ucca 8. 313

Uri
lányokat szabni, var-
ni saját ruhájukon elő-
nyös módszerrel taní-
tok. Tóth Béláné női
divatterme, Varga u.
27. 309

Vályog,
máglatéglá, tapasztó-
föld bontásból olcsón
szekérszámra kapható.
Percec u. 11. 348

Középiskolai
tanuló tanítását ebéd-
ért vagy havi 20 F-ért
vállalja egyetemi hall-
gató. Címét a kollé-
giumi kapushoz. 332

Kereslet

Házakhoz
mennék mosni és va-
salni. Domb ucca 10.
Nagyné. 210

A Díószegi-utnál
10 darab birka elve-
szett. O A bilyog van
rajta. Nyomravezető ju-
talomban részesül. —
Árpád-tér 19. sz. 326

Lakás kereslet

Elegánsan
berendezett külön-
bejárati butorozott szo-
bát keresek központ-
ban 15-re. Ajánlatok-
at az ár megjelölésé-
vel „Garszon” jellegre
a kiadóba kérek. F. x

Kiadó lakás

Uccai
egyszoba, konyha speiz
baromfitartással s kert-
tel, november 1-re ki-
adó, Mester ucca végén
Ujvárosi ucca 8. 349

Két
utcai szoba, konyha, ka-
mara, pince külön ud-
varral kiadó. Bujdosó-
ucca 34. 278

Magas
földszinti 3 szobás lakás
kiadó. November 1-én
elfoglalható. Meszena u.
26. szám. xx

Egy
szoba, padlás, stukatu-
ros úamrával azonnal ol-
csón kiadó. Bihari u.
4. Vágóhidnál. 347

Kiadó
egy szoba és konyha
október 15-re. Paacsirta
ucca 16. sz. 343

November 1-től
1 szoba, konyha, speiz
mellékkelhelyiség villany-
nyal havi 30 pengőért
márc. 1-ig bérlőtől, az-
után háztulajdonostól
kiadó. Simonffy u. 59.
keresztépület. 319

Egy
szoba, konyha azonnal
kiadó. Andrassy-ut 12.
Értekezni Andrassy-ut
24. 316

Kiadó
Bőszörményi-ut 79. sz.
2 szoba, előszoba, kony-
ha, speiz nagy udvar-
ral, november 1-re. 264

Egy
szoba, konyha azonnal
kiadó. Értekezni Dégen-
feld-tér IV. sor 20. Biró
nénél. 284

Két
szoba kapualatti bejá-
rattal irodának vagy üz-
lethelyiségnek az Alföl-
di Takarékpénztár pa-
lotájában kiadó. 269

Butorozott szoba

Butorozott
szoba különbejárattal
október 15-ére kiadó.
Bethlen u. 13. 357

Butorozott
szoba uri hölgynek ki-
adó. Széchenyi u. 23.
I. 1. a. 344

Butorozott
különbejárati szoba 1
—2 urnak kiadó. Hat-
van u. 2. 341

Butorozott
szoba kiadó. Péterfia
11. 330

Kiadó
egy különbejárati elő-
szobás butorozott szo-
ba, esetleg ellátással.
Ajtó u. 37. sz. 320

SZOLID
leányak butorozott szo-
ba kiadó. Hatvan utca
56. keresztépület.

Különbejárati
elegánsan berendezett
tisztá butorozott szobát
keresek, belterületen,
központhoz közel. Aján-
latokat az ár megjelölé-
sével „Október 15”
jellegre a kiadóba ké-
rek.

Butorozott szobát
keresek különbejárattal,
kényelmes berende-
zéssel. Ajánlatokat
„Állandó lakó” jellegre
a kiadóhivataltba kérek
a feltételek megjelölé-
sével együtt.

Október 15-ére
különbejárati, csíno-
san berendezett kon-
fortos butorozott szo-
bát keresek, lehetőleg
központi fűtéssel. Aján-
latokat „Elegáns” jel-
legre a kiadóba kérek.

Üzlet, műhely, raktár

EGY
elsőrendű étterem, szál-
oda, nagy kerthelyiség
gel, hatalmas leltárral,
más vállalat miatt el-
adó. Cím a kiadóban.
31/a

JÖMENETELŰ
helybéli téglá és cserép-
gyár jórésztben még ki-
használatlan földterület-
tel, száritókkal, körke-
mencével és felszeréssel
együtt eladó. Érdeklő-
dés „Téglagyár” jellegre
a kiadóhivataltban. 1128

Központon
régii, jónevű étterem-
sörccsarnok gazdag lel-
tárral, olcsó bérrrel csa-
ládi okok miatt eladó.
Érdeklődők „Étterem”
jellegre kiadóba írja-
nak. 354

Forgalmas
helyen fél üzlethelyiség
azonnal átadó. Varga
és Timár ucca sarok. 356

Jóforgalmu
vendéglő, pályaudvar
mellett, elszámolásra
szakembernek 500 pen-
gő óvadékkal átadó.
Pásztor Lajos, Bihar-
keresztes. 324

Borbély-
üzlethelyiség berende-
zéssel azonnal kiadó.
Sámsóni-ut 9. 313

Eladó ingóság

Boroshordók,
jókarban, féláron el-
adók. Péterfia 12. 227

Telefonfülke
fűrészparral, bélelt fa-
akkal eladó. Cím a ki-
adóban.

KIRAKAT-
rollóval, tokkal, füve-
gel nehéz bolti vasajtó
és szárnyas üvegajtó,
komplett eladó. Hun-
yadi u. 23. Telefon
5—51. 1295

ELADÓK
kisebb hordók, fűtő-
kád, gramafon, hegedű,
harmonika, mandolina,
ruhaszövet, tizedes-
máza, vígvászon Szé-
chenyi ucca 8. Szent-
péteri. 42-a

ELADO
háló, ebédő börgarnitu-
ra, nagy tükör, antik
komód, plüss divány. —
hencser, több butorok.
Széchenyi ucca 8. Szent-
péteri. 40-a

ELADO
női hosszú szürke téli-
kabát és fekete selyem-
uha idősebb nőknek
való, továbbá ócska ru-
hák, ócska csizma és
egy 2 m. 20 centi ma-
gas stellaszi. Zugó u. 5.
szám. xx

Boros
hordók, tiszták, eladók.
Darabos u. 39. hátud
jobbira. st.

Boros
hordók és káposztás
hordó eladó. Burgun-
dia u. 15. 342

Zongora,
keresztthuros, 3 pedálos
fekete, alig használt,
eladó. Piac ucca 66. sz.
sörccsarnok. 323

Parketta
1—2 szobára nagyon
olcsón eladó. Darabos-
ucca 27. 333

Birtok bérlet

Felesbe
kiadó 65 hold tanyás
föld. Hunyadi uccán 8.
keresztépületben. 351